

Székeszó

KARCFALVI-CSÍKJENŐFALVI KISÚJSÁG

2015. DECEMBER

KARÁCSONYI GONDOLATOK...

A karácsony Jézus születésének ünnepe. Jézus meghozta az igaz hit világát a keresztény ember számára. Sokak karácsonyi estéje forró könnyekbe fullad. Napjainkban egyre inkább halványodik a karácsony családi jellege, a modern, globalizált, istentelen világban. A karácsonyi ünnep tájékán, a szentmisén jusson eszünkbe, hogy áldás nekünk az, hogy meleg otthonban, jobb körülmények között ünnepelünk, sokan nyomorúságos körülmények között tengődnek. Karácsony táján, karácsony estéjén ... az örök világosságot kellene bennünk feléleszteni, fellángoltatni, féltreteni embertársainkkal szemben a közönyt, észrevenni a hajléktalanok, fázók, éhezők szenvedéseit, és enyhíteni testi-lelki fájdalmaikon. Nem tudhatni, hogyan és mikor kerültek ebbe a helyzetbe, de azt sem, hogy kinek mit tartogat a sors, ki mikor kerül a társadalom perifériájára, mikor szorul irgalmasok támogatására. Szomorú és kegyetlen a hajléktalanok sorsa. Nincsen rosszabb a sanyargató hidegnél. Nincsen hová menekülni előle. A hajléktalanok sorsa ma sem könnyöretesebb. Gondoljunk rájuk, s lehetőségeink szerint próbáljunk enyhíteni keserőségükön. A karácsony legyen mindnyájunk áldozatos, szeretetteljes ünnepe!

A karácsonyvárás szép izgalomban élünk, várjuk, áhítjuk, hogy szent karácsony ünnepén, amikor föld és menny, ember és Isten találkozik, csodák történjenek életünkben, az agyonzaklatott, mindenestől

felfogatott világban. Karácsony ünnepén nyílnak meg leginkább a szeretetre szomjas szívek, várva várjuk, hogy a szenteste fényei, a betlehemi csillag tündöklése, az imádkozni szólító, szelíd kongású harangok szava megbékélést, lelki örömet hoz az ezernyi gonddal küszködő embernek.

Szent karácsony közeledtével Istenhez fordulunk, mert szörnyűséges csapások, az esztelen környezetszennyezés közepette árvizek, földrengések, tornádók, betegségek, éhség gyötrik az emberiséget. Rémisztó a szegények és gazdagok közötti szakadék (...) mi lesz a munkanélkülivel, a kis fizetésű nagy családdal, a koldus nyugdíjossal, az elfelejtett öregekkel, a hajléktalan nyomorultakkal? Arról nem is beszélve, hogy a világot behálózta a terror fenyegetése. Pedig a világ vallásainak az emberek közötti egyetértést, egymás megbecsülését kell szolgálniuk, ahogy Jézus is tanította, azt az isteni szeretetet, amire oly nagy szükségünk van.(...) a szeretet szívből jövő, nem vár jutalmazást, mindig hisz, remél. Isten ajándékai között legfontosabb a hit, a remény és a szeretet. Ezek közül a legnagyobb a szeretet.(...) Ha ezt betartanánk, akkor ünnepelhetnénk nyugodt lelkiismerettel, keresztényi hitben egy szép és bensőséges karácsonyt!

Erdélyi Szemmel 2014/40. Erdélyi Magyarok Ausztriai Egyesületének lapjából.

VISZONYULÁSUNK AZ ISMERETLENHEZ...

Egy várandós anya két gyermeket hord a méhében. Az egyik egy „kis hívő”, a másik egy „kis szkeptikus”/ kételkedő/. A szkeptikus azt kérdezi:

- Te hiszel a születés utáni életben?
- Hát persze – mondja a kis hívő. Az itteni életünk arra való, hogy felkészüljünk, és hogy elég erőssé váljunk arra, ami ott kint vár bennünket!
- Hülyeség! – mondja a szkeptikus.
- Ez nem igaz! Hogyan nézhet ki a kinti, külső élet?
- Még nem tudom – mondja a kis hívő, - de biztos sokkal világosabb, mint itt bent! És lehet, hogy a szánkcal fogunk enni, és a lábunkkal fogunk menni!
- Lehetetlen! – mondja a szkeptikus. – A lábunkkal megyünk s a szánkcal eszünk? Itt van a köldökzsinór, ami biztosítja a táplálékot. Nem lehetséges élet a születés után, hiszen a zsinór már így is túl rövid!
- Működni fog, meglátod, csak minden kicsit más lesz, mint itt – mondja a hívő.
- Még soha senki nem tért vissza a születés után! A születés után vége az egészsnek! – véli a kis szkeptikus.

- Ha nem is tudom pontosan, milyen lesz a születés utáni élet – mondja a kis hívő, – azt tudom, hogy találkozni fogunk az édesanyánkkal, és ő nagyon vigyáz majd ránk!

- Anya! Te hiszel egy anyában? Hol van? – kérdezi a kis szkeptikus.
- Itt van körülöttünk, mi benne vagyunk, és nélküle nem is léteznénk!
- válaszolja a hívő. Mire a kis szkeptikus:
- Soha nem láttam még semmilyen anyát! Nincs is ilyen!
- A kis hívő elgondolkodott egy pillanatra.
- Néha, amikor csendben vagyunk, hallhatjuk, ahogy énekel, hallhatjuk szíve lüktetését, vagy érezhetjük, amikor megsimogatja világunkat! – mondja aztán halkán. – Én hiszem, hogy az igazi életünk a születés után kezdődik...
- Az örökélet pedig, a halállal kezdődik.

Áldott karácsonyt és boldog új évet minden jóakarátú embernek.

Farkas Árpád papbácsi

A Betlehem felé vezető úton

2015. december 5-én mintegy 60 dánfalvi, jenőfalvi és karcfalvi gyerek és fiatal találkozott a Mártonffy György Általános Iskolában tartott adventi lelki napon. A lelki nap során alkalmunk nyílt egymással ismerkedve,

a szent család karácsonyi útját végigjárva megérezni, hogyan növekedhetünk a közösség által.

A nap ismerkedő, közösségépítő játékkal kezdődött, majd a gyerekek kiscsoportos vándorútra indultak. Lehetőségük volt a szent család útját bejárni Názárettől egészen a betlehemi istállóig. A különböző állomásokon megismerkedtek a szent család Betlehembe vezető útjának különböző helyszíneivel.

Názáretből indulva be kellett csomagolniuk a legszükségesebb kellékeket, amelyeket magukkal vittek a hosszú útra, Betlehem városában szállást kerestek, és lehetőségük volt behelyezkedni a kitalált és a kitaláló helyzetébe is. Tovább haladva találkoztak

a pásztorokat köszöntő angyallal, aki örömhírt hirdetett nekik, illetve azzal a pásztorral is megismerkedtek, aki kételkedett az angyal szavában. Talán sikerült meggyőzniük őt, hogy igaz a hír, valóban megszületett a Messiás. Időközben a betlehemi fogadóba is betértek, ahol meleg teával, zsíros kenyérral megvendégtük a fáradt utasokat. Végezetül minden csoport elérkezett a betlehemi istállóba és átélhették a karácsony éjszaka eseményeit.

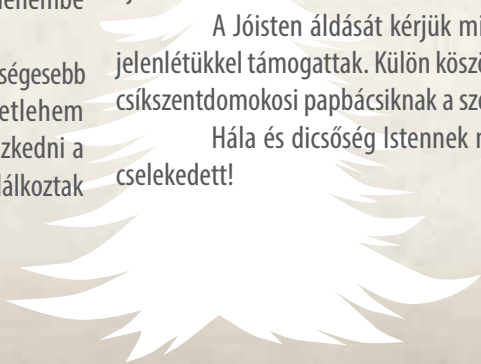
A résztvevők minden állomáshelyen valamilyen kelléket kaptak, amelyet megőriztek, és azokat felhasználva lehetőségük volt az út végén betlehemüket elkészíteni.

A résztvevők a kreatív munka alatt lelkiismeret-vizsgálatot és szentgyónást végeztek. A napot hálaadó szentmise zárta, amely gazdag útravalóvá vált az ünnepvárásban: tiszta szívünket, énekeinket, imáinkat és az elkészült betlehemi istállóinkat ajánlottuk fel Jézusnak ajándékkul.

A Jóisten áldását kérjük mindazokra, akik imáikkal vagy jelenlétükkel támogattak. Külön köszönetünket fejezzük ki a helyi és csíkszentdomokosi papbácsiknak a szolgálatukért.

Hála és dicsőség Istennek mindazért, amit ezen a napon cselekedett!

András Teréz

Az Irgalmasság Éve

Ez alkalommal, december 10-én a karcfalvi közbirtokosság nagytermében Ilyés Erika segítőnővér tartott előadást *Az Irgalmasság a Szentírásban* címmel. Bemutatta hogyan jelenik meg az Ószövetség könyveiben a téma, majd hogyan találkozhatunk vele az Újszövetségben. Ezután rövid betekintést nyerhettek a jelenlevők a Csíkszentdomokoson élő segítőnővérek hétköznapjába. Erika nővér igen szemléletes elbeszélésében néhány rövid történettel jól érzékeltette, hogy az apró jócselekedetek, az egymásra figyelés, az egyéni imádságra szánt idő milyen nagy változásokat hozhatnak életünkben. Az előadást követő beszélgetésben a jelenlevők megosztották egymással tapasztalataikat, hol érintődtek meg, és milyen elhatározások születtek bennük az irgalmasság cselekedeteinek gyakorlására.

K.E.

A IV. „JENŐFALVI, CSÍKKARCFALVI...” NÉPDALVETÉLKEDŐ

November 18-án negyedik alkalommal rendeztünk népdalversenyt Karcfalván a Mártonffy György Általános Iskolában. Idén is voltak meghívottak, kik gyönyörű viseletben, lelkesen tanították a népdalokat. **Bálint Borbála, Biró Anna, Kajtár Irén és Vizi Vilma** néni azt ígérték, hogy majd jövőben is eleget tesznek meghívásunknak. Szükség is lesz a segítségükre, hiszen jól ismerjük Kodály Zoltán szavait: „*A kultúrát nem lehet örökölni. Az elődök kultúrája egykettőre elpárolog, ha minden nemzedék újra meg újra meg nem szerzi magának.*”

A legjobb énekesek kiválasztása Ambrus Irma, Bálint Zoltán, Gábor Emília, Kozma Anna és Szócs Beáta zsűritagok feladata volt, kik értékes tanácsokkal is ellátták a versenyzőket.

Népdalénekes tanulóink a következők voltak: Albert László, Both Botond (nagycsoport), Both Kovács Nóra, Kedves Izabella, Páll Hunor, Tankó Artúr (előkészítő osztály), Boér Márta, Gidró Tímea, Sugár Andor (I.oszt.), Antal Apor, Bartalis Dalma, Farkas Brigitta, Kurkó Orsolya, Mészáros Apolka (III. oszt.), Abos Melinda, Dobos Ádám, Katona Botond, Rác

Izabella (IV. oszt.), Albert Katalin, Balázs Ágnes, Geréd Ádám, Karda Melissza, Tankó Sára (V.B. oszt.), Bálint Kinga, Boér Szilvia, Katona Szilvia, Páll András (VI.B. oszt.), Bartalis Kinga (VII. oszt.), Albert Anna, Domán Dóra Katalin (VIII.osztály)

A körzeti népdalversenyen Abos Mónika, Dobos Ádám, Albert Anna, Bartalis Kinga képviselte iskolánkat. A megyei szakaszon Dobos Ádám és Bartalis Kinga vett részt, ahonnan Dobos Ádám harmadik díjat hozott.

A gyerekeknek legalább tíz népdalt kellett ismerniük. Felkészítő tanáraikkal sokat gyakoroltak az elmúlt napokban. Azt reméljük, hogy ők majd azok közé fognak tartozni, kik értik Kodály Zoltán következő szavait: „*Az ének szebbé teszi az életet, az éneklők a másokét is. Nem sokat ér, ha magunkban dalolunk, szebb, ha ketten összedalolnak. Aztán mind többen, százan, ezren, míg megszólal a nagy Harmónia, amiben mind egyek lehetünk. Akkor mondhatjuk majd csak igazán: Örvendjen az egész világ!*”

Antal Etelka, Dobos Melinda, Bőjte Mária

Új arcot öltött a jenőfalvi kultúrház

Az első világháborút megelőzően egy olyan korszakot éltünk, ahol nemcsak a városokat, de a falvak arculatát is remek épületekkel formálták Erdélyszerte. Ebben az időszakban épült ez az impozáns kultúrotthon Jenőfalván, ami a faluközösség művelődési életének színhelyéül szolgált, akár csak napjainkban.

„Épült 1907-ben”, olvasható a kéményen, téglából, vasszerkezettel, eklektikus stílusban, amely törekvések elsősorban városépítészeti tevékenységekkel és az életmód színvonalának javulásával függenek össze.

Két alkalommal volt bővítve az épület, 1942-ben kiegészítették a nagytermet, valamint a délnyugati, nyugati helyiségeket hozzáépítették, 2002-ben korszerűsítették, több kisebb változtatásra került sor, mint például a konyharész modernizálására és illemhelyiségek kialakítására.

Az évek során, a kultúrház nagyon rossz állapotba került, s hogy a célnak megfelelően működhessen, ismét felújításra szorult. Egy teljeskörű munkálatsorozatot hajtottak végre a szakemberek az épületen, az alaptól a tetőszerkezetig mindent megerősítettek rajta, és az arculatát is régi pompájának megfelelően állították vissza, már amennyiben az emlékek engedték, ugyanis semmilyen kézzel fogható, felhasználható, fennmaradt „íromány” nincs a múltból erre vonatkozóan, ami hatalmas segítséget nyújtott volna.

2015. november 28-án volt a kultúrház ünnepélyes megnyitója, a nagyszabású felújítás, korszerűsítés és helyreállítás után. A rendezvény házigazdája Gábor Tibor, községünk polgármestere volt, mellette az alpolgármester Szócs László és a helyi tanácsosok. A megnyitón jelen volt Kelemen Hunor szövetségi elnök, Becze István és Jéré Elemér megyei tanácsosok, Farkas Árpád helyi plébános, Máthé Zoltán tervezőmérnök, Csibi Attila és Részegh András mérnökök a kivitelezők részéről, valamint jelentős létszámot képviselt a helybéli lakók közössége is. A község fúvószenekara tette még ünnepélyesebbé a megnyitót, Bálint Zoltán karnagy vezetésével. A hivatalos átadás egy pohárkoccintással és az elmaradhatatlan kürtöskalács kóstolással folytatódott, ami alatt egy kötetlen beszélgetés alakult ki a helyi lakók és az előljárárság között, mindenki az épülethez fűződő emlékeit elevenítette fel. Záróeseményként egy Katalin bál koronázta a rendezvényt, ahol szép számban megjelent a szórakozni vágyó helyi közösség és elsőként próbálhatta ki a környékünkön páratlan szépségű bálterem padlózatát. . .

(Ezúttal ismét megkérem Önöket, ha valakinek birtokában van egy régi fénykép a jenőfalvi kultúrházról, azt hozza be a helyi tanácshoz, amit mi lemásolunk, hogy maradjon meg az utókor számára. Előre is köszönjük!)

Kozma Anna

Villáminterjú KELEMEN HUNORRAL, a jenőfalvi kultúrotthon avató ünnepségén

- Milyen érzés most, ebben a szép, világos, felújított teremben beszélgetni és visszagondolni a régi időkre?

- Gyermekkori emlékeim jutnak eszembe, és nagy örömmel tölt el, hogy itt lehetek, hisz ebben a faluban nőttem fel. Elég közel laktunk a most több mint 100 éves épülethez, sokat játszottunk a barátokkal, osztálytársakkal a környékén, jól ismertem minden részét. Visszaemlékezve azokra az időkre, most valahogy mégis úgy tűnik, mintha akkor kisebbnek láttam volna a nagytermet. Igaza van azonban Máthé Zoltán tervezőnek, aki az imént azt mondotta, hogy azért, mert akkor „sötétebb volt bent a terem, és nem láttam a végét.” Valóban, most a szép fehér falak, a stílusosan kidolgozott mennyezet nagyobbra varázsolták az egész helyiséget. Gratulálok a tervezőnek, az építőknak és mindenkinek, akinek valamilyen köze van az épület felújításához. Tudom, nem volt könnyű idáig eljutni, hisz az épületegyüttes javításának gondolata, tervezése még 2009-ben elindult, de még sok egyéb munkát is el kellett végezni a községben, amit mindannyian tapasztalunk. Köszönöm a jenőfalviak türelmét, és kívánom, hogy itt, ebben az épületben is otthonosan érezzék magukat, vegyék igénybe minél több alkalommal, s közös összefogással újabb célokat valósítsanak meg. Az én segítségemre ezek után is számíthatnak. Úgy gondolom, hogy kölcsönösen együtt dolgozva, valamint a községbeliek irántam táplált bizalma tovább ösztönöz az eddigi eredmények folytatására.

- Mint közügyi szereplő nagyon sok helyen megfordul, politikusokkal, újságírókkal beszél, sokszor a riporterek olyan keresztkérdéseket tesznek fel, amelyekre nagyon meggondoltan, higgadtan tud válaszolni. Hogyan lehetséges ez?

- Ha valaki a közügyeket felvállalja, számolnia kell az ilyen helyzetekkel is. Én megpróbálok ennek eleget tenni. Bevallom, nem könnyű. Főleg ha a családomtól is távol vagyok. Általában a hét elején Bukarestben, a parlamentben, a második felében választóim között, vagy külföldön tartózkodok, de ha csak egy mód van rá, a hétvégét családom körében szeretem eltölteni. Az újságírókkal mindig igyekszem megfelelő hangnemben beszélni. Különbözően elég sokoldalú a munkám, annál is inkább, hogy az RMDSZ elnökeként komoly érdekképviseleti teendőim vannak, sokszor ki kell tartani, vitatkozni, érvelni igazunkért. A következő év sem lesz könnyű számunkra. 2016-ban lesznek az önkormányzati és parlamenti választások. Arra törekszünk, hogy az önkormányzatoknál legalább 200 polgármester és 2000 helyi tanácsos képviselje a magyarság érdekeit, a parlamentben pedig érjük el a legkevesebb 5 százalékos bejutási határértéket. Mindezekhez persze az egész magyarság hozzáállása szükséges.

- Év végéhez közeledve mit üzen falutársainak, itthoni barátainak?

- Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új évet, további összefogást és egyetértést terveik megvalósításában.

Lejegyezte: Németh Szilveszter

A fenti képen 1943-ból egy gépkocsizó nehézüzerségű osztály, csíki, udvarhelyi és háromszéki katonák csoportja látható, akik Zilahon egy átképzési tanfolyamon vettek részt. Parancsnokuk Kékessy Béla ezredes volt. A csíkiak között látható Kajtár István és Zsók Márton Dánfalváról, Márton Dávid Szentdomokosról, Németh János Karcfalváról, Bálint László Szentimréről, Mihály József, Rendi József és Portik Miklós Szeredából.

Jövőbe tekintve...

Mint minden év végén, idén is számba vesszük az elmúlt esztendő történéseit, megvalósításait, majd a jövő évi terveinket latolgatjuk.

Az idei év mozgalmasnak mondható, hiszen több projektet is sikerült befejeznünk. Ezek közül a legnagyobb beruházás a jenőfalvi kultúrház épületének teljes körű felújítása volt, de a járda kialakítása a polgármesteri hivatal körül projekt is ide tartozik, csakúgy, mint a Madicsa-fürdőn felépített menedékház. Idén Hargita Megye Tanácsától kaptunk támogatást két községi út a DC84-es (Alsó vasút utca), valamint a DC83-as (Madicsai út) egy szakaszának felújítására. Az Alsó vasút utcán, mint láthatják, sikerült elvégeznünk a munkálatokat, de a Madicsai úton nem tudtunk dolgozni. Itt az esővízelvezetést szeretnénk megoldani a papilaktól egészen a temetőkapuig, és aszfaltréteget teríteni az illető szakaszra. Hála Istennek az erre szánt pénzt a megyei tanács át tudja csoportosítani a jövő évi költségvetésbe, nem úgy mint az alábbi projekt esetében:

Kudarcként éljük meg azt, hogy nem tudtuk kivitelezni az idén a villanyáram vezetést Madicsa-fürdőre. Amikor az év elején megpályáztuk és megnyertük a megyei tanács Kisvillany programjában Madicsa-fürdő villamosítását, még mi sem gondoltuk, hogy milyen bürokratikus akadályok gördülnek az utunkba. Sajnos az Electrica RT. egyéb dokumentumok mellett zonális rendezési tervet is kért a madicsai területre a jóváhagyási engedély kiállításához. Ennek a tervnek az elkészítése engedélyeztetéssel együtt csak jövő év januárjáig lesz kész. Az Electrica RT. engedélye nélkül nem tudjuk felhasználni a megyei tanács támogatását, és ahogy már említettem a megyei önkormányzat nem tudja átvinni jövőre a pénzt a számunkra. Más megoldás nem lesz, a jövő évben ismét megpályázzuk, és ha pozitív elbírálást kap, meg tudjuk valósítani a beruházást.

A jövő évben szeretnénk folytatni a parkosítást és játszótér kialakítását Jenőfalván az ú.n. Porondon. A feltöltött, és jelenleg kihasználatlan területet saját költségvetésből szeretnénk kiépíteni.

A jenőfalvi kultúrház után ismét a karcfalvira kell összpontosítanunk 2016-ban, ugyanis egy pár dolgot át kell módosítsunk az épületben, mint például: a használaton kívüli csempekályhák lebontása, a színpad megnagyobbítása, a díszterem betonpadlózatának beburkolása. Ahhoz, hogy a Csíki Játékszín továbbra is felléphessen nálunk, a fenti beavatkozásokra mindenképpen szükség van.

2009-ben nyújtottunk be egy pályázatot a Felcsík Önkormányzati Fejlesztési Társulás (Felcsík ÖFT, románul ADI) nevében, amelynek Csíkszentdomokostól Csíkmadarasig

mindegyik önkormányzat tagja, így Karcfalva is. A fenti pályázat összértéke 6 millió euro volt. Akkor a pályázatot nyertesnek nyilvánították, de forráshiány miatt nem részesült támogatásban. Az ősszel értesítést kapott a Társulás, hogy ha vállaljuk, hogy 2017-ig megvalósítjuk a projektet, akkor megkapjuk a finanszírozást. Az Önkormányzatok természetesen vállalták, és azonnal munkához láttunk, aktualizáltuk a terveket, új engedélyeket szereztünk be a különböző hatóságoktól, majd ismét benyújtottuk a pályázati iratcsomót. Mindenkinek vannak változások a dokumentációjában a 2009-eshez képest, hiszen azóta már bizonyos tételek megvalósultak.

Karcfalva község 2009-ben egy markológép megvásárlására és útaszfalozásra kért támogatást. A következő utcák szerepeltek akkor a listában: Bariczok utcája, Tankók szere, Gidrók szere, Köves utca, Iskolaszer, Salánki utca, Oltmelyéke (Szenttamásig).

Ezekből azóta Köves utca és Oltmelyéke egy része egymásik pályázati forrásból lett aszfaltozva, úgyhogy ezek kiesnek a mostani tervből, de sajnos nem lehet másik utcát betenni helyette. Még lenne pár utca, amelyeket szeretnénk mielőbb leaszfaltozni, talán fontosabbak is lennének, mint a fenti utcák némelyike, de sajnos nem lehet változtatni a terven. Ezeknek az utcáknak a felújítására a jövő évben nyújtunk be pályázatot.

Mint láthatják bőven akad tennivaló az elkövetkező esztendőben is. A fentiekén kívül még van néhány elképzelésünk, de ezek megvalósításának lehetőségét csak a jövő évi költségvetés összeállítása után latolgathatjuk.

Végezetül kívánok kegyelmekben gazdag karácsonyi ünnepeket, és boldog újévet a község minden lakójának.

Gábor Tibor polgármester

Évértékelő a Felcsík Kistérségi Társulásnál

Célkitűzések, tervek, erőforrások, kompetenciák, elégedettség, munkatársak, közösség. Többek között ezek a kifejezések jutnak eszünkbe, amikor év végén mérleget vonunk az ez évi eredményeinkről.

Honnan kezdtük, és hova jutottunk egy év alatt könnyű lenne felsorolni. De nálunk is, mint minden más szakmai területen összefüggnek az eredmények az előző évek munkáival. Vannak olyan programok, projektek, amiket tavaly kezdtünk el, vannak olyanok, amiket négy éve kezdtünk el, és van olyan is, amit hat évvel ezelőtt álmódott meg öt felcsíki település.

Ha csak a 2015-ös évet nézzük, akkor a már hagyományosnak mondható programjaink, rendezvényeink idén is megállták helyüket, sőt egyre inkább fejlődnek, egyre inkább rutinszerűvé válik a velük járó munka. Ilyen programnak mondható a vers és prózaíró pályázatunk V-VIII osztályos diákoknak, a számítógép kezelő tanfolyam az idősebb generációnak, vagy a több év óta tartó rendezvényeink – a Felcsíki gyermeknap, az Önkormányzati jégkorong bajnokság, a Csíkszentdomokosi lovasnap, a Szent Mihály napi állatvásár és gazdanap, a Felcsíki tűzoltó vándorkupa, amelyek társszervezésben zajlanak a helyi önkormányzatokkal. Vagy vannak olyan programok, rendezvények, amelyekbe bekapcsolódunk, segítünk a forrásbevonásban, szervezésben, népszerűsítésben. Ilyenek például a Székelyföldi lovas ünnep, a Lovas staféta, a Botorka néptáncfesztivál, a Szent György napi állatkiállítás, a Madéfalvi hagymafesztivál, a Viseletvarró tanfolyam, amit nagyrészt a Felcsík Kistérségi Társulás finanszíroz a Megyei Tanács közreműködésével.

A szervezet még részt vállalt egy képzési program szervezésében is, ami segítség volt a munkanélküliek továbbképzésében, valamint egy konzorcium keretében partnerek lettünk a Natura 2000-es területek kezelési tervére kiírt jogcím megpályázásában a Pogány-havas Kistérségi Társulással, valamint az Alcsík Kistérségi Társulással közösen.

Alapítói lettünk az első és egyetlen székelyföldi turisztikai desztináció szövetségnek, a Pro Terra Siculorum szövetségnek. Bízunk benne, hogy Felcsík is fontos úticélja lesz a Székelyföldre látogatóknak. A szövetség három megye szakmai szervezeteiből épül fel, Felcsíkot a Kistérségi Társuláson keresztül képviseljük.

A Leader program keretében sikerrel zártuk a Csíki lakóházak korszerűsítésének módszertanára nyert pályázatunkat, amelynek záró eseményét Madéfalván tartottuk júliusban, majd azt követően négy településen, Domokoson, Karcfalván, Dánfalván és Rákoson is kiállítást szerveztünk a falunapok keretén belül. A jövőben a többi település is sorra kerül, és tervezzük, hogy eljuttatjuk a kiállítást az egész Csík Leader térségbe, összesen 22 községbe. A projekt során készült kiadványok az önkormányzatoknál megtalálhatóak. Ingyenes kiadványokról lévén szó, igyekeztünk online is elérhetővé tenni. A www.issuu.com/asociatia_felcsik cím alatt letölthetőek.

2009-ben öt település megálmodott egy integrált fejlesztési projektet, amit az akkori vidékfejlesztési program egyik intézkedésén meg is pályázott. Ez a projekt iskola építést, kultúrotthon felújítást, utcák aszfaltozását, valamint tűzoltó autó és nehéz munkagép vásárlást tartalmazott. Az akkori programban a pályázat nyertesként került ki, viszont nem volt elég pénzügyi alap a finanszírozására. Idén ez a projekt az újracsoportosított pénzügyi alapok révén támogatást nyert, aminek eredményeképpen 2017 szeptemberéig meg is fog valósulni. Óriási előrelépést fog jelenteni az öt felcsíki településnek, hiszen többek között Madarastól Domokosig több mint 18 km utca kerül aszfaltozásra.

Aminek holnap nekifogunk, azzal a holnaputánra vagyunk hatással, amit holnap elképzelünk, majd dolgozunk annak megvalósításán, az lesz majd munkánk gyümölcse. Még nem tudjuk, hogy mit hoz a jövő, de, hogy rengeteg mindenre van lehetőség, abban biztosak vagyunk. Minden azon múlik, hogy mihez kezdünk kompetenciáinkkal, milyen célokat tűzünk ki, kik lesznek a munkatársaink, partnereink, és hogyan fogadja majd munkánkat a közösség. Minden mindennel összefügg.

Süket Zsombor
társégmenedzser

A község művelődési életéből

Az idei évadot felnőtt előadással indítottuk. A Csíki Játékszín november 21-én, szombaton 19 órától Csíkkarcfalván, a Székaszó bérletes nézőinek játszotta Tersánszky Józsi Jenő bohóságát a Kakuk Marcit, Parászka Miklós rendezésében.

Kacki Márton, kültelki amorózó. Gúnyneve onnan származik, hogy a nők szívesen befogadják és ezért nem is rak saját fészket, hanem a másokéra jár, ahogyan a kakukk madár. Bár Marci szeretné összekötni életét Csuri Linkával, szállásadójának a lányával, nem tud határozottan véget vetni a Pattanó Rozival folytatott viszonyának. Ezért Rozi vadházastársa késekkel felszerelve keresi őt. Csuri Linka anyja kilátásba helyezi áldását a frigyre, amennyiben Marci egy ócskásátorra való összeget elő tud teremteni. A méltóságosék, akiknél Marci alkalmi napszámos munkát vállal, jutalmat tűznek ki egy eltűnt medál megtalálójának. Minden együtt van ahhoz, hogy a dolgok jóra fordulhassanak, és Marci új életet kezdjen, ám ekkor úgy tűnik, elpártol tőle híres szerencséje és jókedve, mely korábban mindig talpra állította.

Tersánszky Józsi Jenő örökösének az engedélyét a Hofra Kft., Örkény István jogutódainak engedélyét a Proscenium Szerzői Ügynökség Kft. közzétette. Az előadás főtámogatója a Nemzeti Kulturális Alap.

A karcfalvi kiszállást Hargita Megye Tanácsa és a Hargita Megyei Kulturális Központ támogatta, a Színház Hargita Megyének című program keretén belül.

Elfogadható létszámmal néztük meg, közel 160 bérletet adtunk el, ezen felül a fennmaradó helyek függ-

vényében még sok érdeklődő váltott jegyet előadás előtt a helyszínen. Itt köszönetet kell mondanom az Önkormányzat vezetőségének, Gábor Tibornak és Szőcs Lászlónak, hogy segítették munkámat, továbbá a karcfalvi „Larix” és jenőfalvi „Tercs” közbirtokosságok vezetőinek és kedves családjuknak, valamint a Bartalis családoknak, hogy anyagiakkal támogatták, és egy kis harapnivalóval megkínálták a társulat tagjait!

Utoljára, de nem utolsó sorban köszönetemet fejezem ki a község nevében a Csíki Játékszín vezetőségének és társulatának, hogy fáradságukat nem kímélve kihozták, azaz „házhoz hozták” produkcióikat.

November 26-án településünkéről és még három szomszédtelepülésről, több mint 350 tanuló nézte meg az első gyermekelőadást, a Babszem Jankó bérlettel. A Csíki Játékszín előadásában Hamupipókéket láthatták, a Grimm-testvérek meséjéből írta Gimesi Dóra, rendezte Budaházi Attila.

Előadás ismertető: egy kamaszlány édesapja messzire utazik, Ausztráliába. Mielőtt elindulna, lányának bemutatja az új feleségét, akinek a gondjaira bízta. Az új mamának már van két lánya, de feladatának érzi, hogy a fiúsan szertelennek tűnő mostohalányát is megnevelje. Az édesapa halálhíre érkezik, hajója elsüllyedt. Az asszony és a lány kapcsolata elmérgesedik, a mostohalány gúnynevet kap nővéreitől: Hamupipókének nevezik el, és amikor a trónörökös meghirdeti a bált, melyen feleséget szeretne választani magának, Hamupipókének otthon kell maradnia borsót és lencsét válogatni.

A produkció kiemelt támogatója a Nemzeti Kulturális Alap.

Ezúttal szeretnék köszönetet mondani a kedves szülőknek, hogy hozzájárultak a program támogatásához azzal, hogy bérletet váltottak, és biztatni szeretném, hogy a következő évadot is támogassák, így módon gyarapodjon a kulturális műveltségük fiataljainknak.

A farsang időszakában lesz látható a következő bérletes előadás, Eisemann Mihály - Nóti Károly - Zágón István, **a HIPPOLYT, A LAKÁJ** című zenés vígjáték. ZÁGON ISTVÁN színdarabját és NÓTI KÁROLY filmforgatókönyvét EISEMANN MIHÁLY zenéjével színpadra

alkalmazta: Vajda Katalin és Vajda Anikó, az Egy rózsadombi Napóleon (Egy rendes férj) dal zeneszerzője; deFries Károly, dalszövegírók: Füredi Imre, Harmath Imre, Id. Kalmár Tibor, Kellér Dezső, Mihály István, Szécsén Mihály, Szilágyi István, Zágon István.

Előadás ismertető:

Schneider Mátyás újjazdag vállalkozó felesége úgy dönt, lakájt szerződtet, mégpedig olyat, aki csupa előkelő helyen szolgált korábban, és mindenkinél jobban ismeri a nagypolgári stílust és életvitelt. Az urizálásban élen járni akaró asszony lányának is kinézett egy jó partit, Terkát Makácshoz szeretné hozzáadni. A lány viszont egyre szerelmesebb egy fiatalemberbe, aki tehetőségét és társadalmi státuszát a mamával ellentétben az egyszerű ember álcája mögé kívánja rejteni.

A színházi évadot Müller Péter Szemenszedett igazság című bűnügyi komédiája zárja. Az előadásra feltehetőleg április végén, május elején számíthatunk. A plakátokról, újságokból, TV-ből értesülni fognak az érdeklődők!

Ezúton szeretném felhívni a színházkedvelők figyelmét arra, hogy a helyszínen mindig lehet jegyet váltani! Csak azért, mert nincs bérlete, ne maradjon otthon, és ne maradjon le... Ugyanis az nem kicsi dolog, hogy „házhoz” jön a Csíki Játékszín, olyan színvonalú előadást tartanak mint a városi nagyszínpadon, a lehetőséget pedig majdnem mondhatjuk, hogy szégyen kihagyni!

December 4-én, pénteken este 7 órakor Csíkkarcfalván, Hargita Megye Tanácsa és a Hargita Megyei Kulturális Központ közös programjának, a Néptánc Hargita megyének

keretében, a helyi polgármesteri hivatal együttműködésével lépett színpadra a 25 éves Hargita Nemzeti Székely Népi Együttes.

A társulat a Magyaroké című műsorát mutatta be. A műsor a magyar népi (tánc) zene és tánc mélyebb rétegeiből merít a közönség számára. Jórészt olyan táncokat sorakoztat fel, amelyeket az őket éltető, akár más nemzetiségű közösség is fontosnak tartott és tart megnevezni magyarnak.

Zenei szerkesztő Kelemen László. Rendező-koreográfusok Szücs Gábor és Fundák Kristóf, alkotótársak Szücsné Urbán Mária és Fundák Kaszai Lili. Művészeti vezető, igazgató András Mihály.

Az előadást a polgármesteri hivatal finanszírozta, amit Mikulás ajándéknak szánt a helyi közösség számára. Megtöltöttük a kultúrházat, még pótszéken is ültek sokan. Ez hálás köszönet volt az önkormányzat felé.

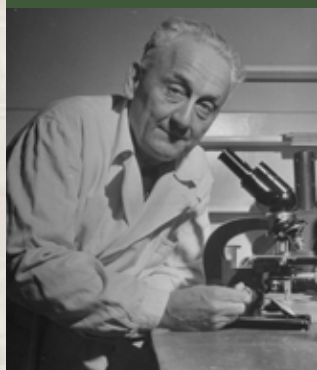
SZILVESZTERI HAHOTA KABARÉ CSÍKKARCFALVÁN

A 30 éves marosvásárhelyi Hahota Színtársulat január 19-én, kedden, este 7 órától, a csíkkarcfalvi Művelődési házban tartja a „Bonyolódik a bonyodalom” című zenés szilveszteri kabaré előadását. Szereplők: Puskás Győző, Székely M. Éva, Kelemen Barna, Ritziu Ilka Krisztina, Cseke Péter, Gönczi Katalin és Szőlősi P. Szilárd. Rendező: Kovács Levente. Jegyek elővételben a polgármesteri hivatalban kaphatók, egy jegy ára 25 lej.

Aki látta a Hahota színtársulat előadásait, élén Puskás Győzővel, az biztosan nem hagyja ki!

Kozma Anna

KARCFALVÁN IS VENDÉGESKEDETT A NOBEL – DÍJAS TUDÓS

Szent-Györgyi Albert

Bíró András

Jó ideje töprengek azon, hogy miként írhatnék arról a tudósról, aki valamikor még községünkben is megfordult. Tudtam róla, de nem eleget ahhoz, hogy megfelelő, hiteles dokumentumok ismeretében tájékoztatni merjem lapunk olvasóit. Valóban kezemben járt egy-két fénykép a tudósról, névalírását is láttam, és részben tájékoztam egy kicsit a nálunk való tartózkodásáról.

Igen. Szent-Györgyi Albertről, a későbbi Nobel-díjas tudósról, a C-vitamin feltalálójáról van szó, aki 1932-ben jeles szegedi és angliai egyetemi professzorok társaságában töltött valamennyi időt a községünk határában lévő erdőben.

Nos, a mostani fiatal talán legyint e sorok olvasásán, hisz jártak nálunk még napjainkban is híres emberek. Nem árt azonban visszaemlékezni főleg az idősebbeknek

azokra az időkre, amikor nagy ritkán egy-egy hírneves egyéniség fordult meg községünkben. Bizonyára még sokan ismerték közülünk Élthes Endre karcfalvi körorvost, aki a fent említett vendégeknek a Nagylokban levő házát bocsátotta rendelkezésükre. A néhai Bíró Marcella néni férje, András bácsi (akit a faluban „Birandrás”-ként emlegettek) volt a vendégek mindenese, az ő közreműködésével készítették elő a vendégek étkeztetését. Mi több, András bácsi még a Szent-Anna tónál is ott volt, és társaival készenlétben várta az érkező tudós társaságot. Így nem csoda, ha a vendégek végleges távozásakor Csíkszeredában a vasútállomáson a vonat indulásakor az ablakból integetve, többek között „Good by, András” angol nyelvű köszöntéssel búcsúztak András bácsitól is.

A neves tudós és a vele együtt lévő társaság székelyföldi útjáról többet megtudhat az olvasó, ha megkeresi a Krisztus világa – Erdélyi katolikus családok lelkeségi havilapjának ez év októberi és novemberi számait. Ezekben Visszaemlékezés egy látogatásra címen Dr. Hirsch Hugó, volt csíkszeredai korházi főorvos felesége, Judit néni Emlékiratok még kéziratban lévő írásai jelentek meg, amelyeket unokahúga bocsátott a fent említett lap szerkesztőinek rendelkezésére.

Érdemes megkeresni e két lapszámot, amelyekből érdekes részleteket olvashatunk a tudós és társai Nagyloki tartózkodásáról.

Németh Szilveszter

Sass Antal 1885. január 15-én született Baróton. 1909. június 27-én szentelték pappá. Szentegyházán, majd Karcfalván volt plébános. 1939-től Székelyudvarhelyen főesperes-plébános. 1951–1955 között az állami hatóság a marosvásárhelyi minorita templomba helyeztette. Márton Áron püspök kiszabadulása után azonnal visszahelyezte Székelyudvarhelyre. 1968. június 14-én halt meg, sírja a székelyudvarhelyi katolikus temetőben található.

Csiknagybaldogasszonyi plébánosi tevékenységéről, az 1922–1939-es időszakról, az egyháztanácsi jegyzőkönyvekből olvashatunk.

Sass Antalt szentegyházásfalvi plébánost 1921. december 22-én püspöki rendelettel elrendelt egyháztanácsulésen közfelkiáltással választották meg Csiknagybaldogasszony egyházközség első számú plébános jelöltjévé. A papválasztó gyűlésen Bálint Lajos kerületi főesperes elnökölt. A jegyzőkönyv megjegyzése szerint Szekeres János illetve András Péter plébános urakat nem tartják ezen állásra alkalmasnak.

Az új plébános az első egyháztanács ülésen, 1922. március 25-én kelt jegyzőkönyv szerint, ígéretet tett, "hogy minden igyekezetével azon lesz, hogy a csiknagybaldogasszonyi egyházat minél nagyobbá, megelégedettebbé és boldoggá teghesse". Ferenc József főgondnok a tanács nevében, biztosítja a plébánost az egyháztanács jóindulatáról és pártatlan munkájáról.

Ebben a jegyzőkönyvben értesülünk arról is, hogy a jenőfalviak a püspökhöz fordultak a dologi kiadások tárgyában. A püspöki válasz szerint Jenőfalva köteles a kiadások 60%-át hordozni, Karcfalva 40%-ot. A gyűlés azt tudomásul veszi.

Szükségessé válik ebben az évben a papilak körüli kerítés kijavítása, ezért felkérlik Baricz Imre és Bartalis Ferenc egyháztanácsosokat készítsenek egy költségvetést, illetve Gidró Alajos gondnokot hatalmazzák fel a temető körüli kertek kijavítására.

Szükségessé válik a papilakra egy új kályha beszerzése, valamint egyik szoba kifestése is, melynek költségeit az egyház felvállalja. Az egyháztanács megállapítja a kerítésben levő sírok díjait is: régi sír felbontásáért 200 lej, új sírért 1000 lej díjat állapítanak meg, de az egyháztanács fenntartja magának a jogot arra vonatkozóan, hogy kinek engedélyezi az odatemetkezést.

1922. április 17-i jegyzőkönyv szerint: Az elnök ismerteti azon püspöki leirat tartalmát, mely kéri az egyháztanács véleményét, hogy szükségesnek tartják-e a római-katolikus polgári iskola további fenntartását, és ha felére leszállítanák a tandíjakat, akkor képes lenne-e azt fenntartani? Az egyháztanács feltétlenül ragaszkodik a polgári iskola fennmaradásához, mivel az iskola szép fejlődésnek indult, a környező hat község lakossága több mint 20000 lélekszám, ezért egy négyosztályos polgári iskola fenntartása igen fontos lenne.

A plébános említést tesz arról, hogy a Mailáth Gusztáv Károly püspök-ségének 25 éves jubileumát üli, mely alkalmat a hitközség az iskola bevonásával ülje meg. Az ünnepség napját április 30-ban délután 3 órára állapítják meg.

Orbán József helyi lakos, gőzfűrésztulajdonos azt az ajánlatot teszi, „ha az egyháztanács a templomkerítésben nek és családjának egy sírhelyet enged át, s ha a templomtornyát és kerítést az egyháztanács illetve a templomfenntartó patrónus községek kijavíttatják, maga költségén a hitközségnek beszerez egy 8 mázsás nagyharangot.” A főgondnok indítványozza, hogy pártatlan ajánlatáért válasszák meg tiszteletbeli egyháztanácsosi tagnak. Az egyháztanács lelkes éljenzéssel fogadja azt, és eldöntik, hogy

Orbán József, mint tiszteletbeli tag mindig hívassék meg.

1922. április 30-án Albert József karcfalvi géplakatos mester fölajánlja a teljesen hasznavehetetlen toronyóra kijavítását és felszerelését minden díjazás nélkül, vallása és egyháza iránti szeretetéből. Az egyháztanács ezt a nagylelkű ajánlatot is a legnagyobb köszönettel fogadja, az ajánlattevőt elismerése jeléül az egyháztanács dísztagjává válassza, s kéri az elnököt hogy az ezután gyűlésekre őt is meghívni szíveskedjen.

1922. június 17-i jegyzőkönyv említi, hogy megérkezett az a püspöki leirat, amely jóváhagyja a polgári iskola következő tanévi működését is. Az elnök előadja, hogy a polgári iskolához, a román nyelv tanításához nem igen lehet tanerőt kapni. Hogy következő tanévre is legyen biztosítva a nyelv tanítása, kéri az egyháztanácsot, szavazzon meg Benke Rózália román nyelv óraadónak a nyári hónapokra is 800 lei fizetést, hogy „elmenve tiszta román ajkú vidékre még jobban sajátítsa el a nyelvet”. A tanács jóváhagyja azt, azzal a kikötéssel, ha a tanító kötelezi magát, hogy következő évre is az iskolánál fog dolgozni.

Ugyanakkor az elnök jelzi, hogy az állami hatalom vidéki iskolai hatósága szomorú tapasztalatok szerint a hitfelekezeti iskolák államosításán dolgozik. Ezen törekvés azt a látszatot kelti, mintha a székely nép az államosítást kívánná, ezért kéri az egyháztanácsot, hogy mondjon véleményét az iskolák erőszakos államosítási törekvéseire vonatkozólag. Az egyháztanács egyhangúlag elítéli az állami tanfelügyelőség államosítási törekvéseit, és követeli a hitvallásos iskolák további fenntartására az államsegély folyósítását.

1922. július 9-én tartott gyűlésre elkészül az iskola költségvetése, melyet a tanács megszavaz.

Az 1922. augusztus 13-án tartott gyűlésen megszabják az iskolafenntartási díjat 410 lejben.

Az 1922–23-as tanévben a polgári iskolába beiratkozott tanulók száma 100.

AZ ELEMI ISKOLA PADJAITÓL AZ EGYETEMI KATEDRÁIG

Kedves Ince egyetemi tanárt elektronikus postai levélben kérdeztük itthoni és második hazájának választott németországi életéről, munkásságáról annak apropóján, hogy most 20 éve született meg az 50 éves kortárstalálkozón az az ötlet, amelynek eredményeként MÉSÉL A MÚLT címen a Jenőfalva történetét bemutató könyvet bármikor olvashatjuk.

- Felcsíki gyerekként mi készítetett arra, hogy Kolozsvárt választottad zenei pályád kibontakoztatására?

A szülők nehéz helyzete az akkori időkben. Már kisiskolás koromban zenélgettem és láttam gyötrelmes életüket, a beszolgáltatások okozta bonyodalmakat, a kollektivizálás kényszerűségét, a megaláztatás általuk történő elviselését. Ekkor érlelődött meg bennem az a tudat, hogy más utat kell járjak, de a továbbtanulásra ők is ösztönöztek és a lehetőséghez mérten segítettek. Az otthoni VII. osztály elvégzése után Kolozsváron a zenei középiskolába felvételiztem, ahol 5 évet jártam, majd ugyancsak az 5 év zenefőiskola következett. Ezután bekerültem a Kolozsvári Állami Filharmónia zenekarába, ahol mindvégig trombitán játszottam. Bátyám, Ágoston ekkor már befutott muzsikus volt Kolozsváron, 9 évvel hamarabb lépett a zenei pályára.

- Úgy látom, addig fújtad a trombitát Kolozsváron, amíg egyszer elhallgatott. Mi történt ezután, hogyan kerültél külföldre?

A filharmónia zenekarában Kolozsváron együtt játszottunk bátyámmal, ő ott már külföldön is elismert kürtös volt. Nagyon sok előadást tartottunk a városban, de más helységeken is. Közben jártuk a „nagyvilágot” (Magyarország, Jugoszlávia). 1970 őszén Olaszországban koncerteztünk, és a turné végén úgy döntöttünk bátyámmal és még egy-két társunkkal, hogy nem megyünk vissza az együttessel Kolozsvárra. Így mi ketten Olaszországból Németországba mentünk át, ahol mint menekültek külön elbánásban részesültünk. Akkor talán nehezebb sorsunk volt, mint a most odaérkező menekülteknek. Végül édesanyám bátyja, aki fogolyként maradt a németeknél és ott telepedett le, a feleségével együtt segített további érvényesülésünkben.

- Hogyan sikerült beilleszkedni az amúgy is „szigorú” németországi társadalomba?

Mondhatom, mint zenész, hamar „labdába rúghattam.” 1971 őszén már szerződtek egy zenekarba, majd egy másikba, míg végül a harmadiknál Koblenz nevű városban kötöttem ki. Közben megtanultam németül és itt telepedtem le véglegesen. 1972-2000 között a Koblenzi Állami Filharmónia tagja voltam és közben az egyetemen is tanítottam. Most nyugdíjas koromban sem tétlenkedek, vannak tanítványaim, akiknek zenét tanítok, de koncertezni is eljárak még.

- Mesélj egy kicsit a családról, feleségedről, gyermekedről.

1975-ben nősültem, egy németajkú koblenzi lányt vettem feleségül. Van egy fiúgyermekünk, ő is zenésznek tanult, de jelenleg más szakmában dolgozik.

- Végezetül nem hagyhatom ki megemlíteni a jenőfalvi monográfia kiadásához való anyagi segítségedet, ugyanis éppen ez év nyarán múlt 20 éve (1995), hogy az itthoni 50 éves kortárstalálkozó alkalmával szerényen felajánlottad egy ilyen kiadvány támogatását.

Valóban, a Mesél a múlt című, falunk 800 éves történetének megjelenéséhez én is hozzájárultam, de hálával gondolok azokra, akik fáradságot nem ismerve maradandót alkottak szülőfalum múltjának megismertetésében. Az Árokközi Szopos Mancsi és férje, Dr. Szabó Miklós történész fejéből „pattant ki a szikra”, és az ötletet aztán mindannyian felkaroltuk. Az említetteken kívül nagyra becsülöm Jakab Sámuel, Kelemen János, Kelemen Levente, Salamon Lajos, Antal Csaba, Macalik Ernő, Ádám Gyula, Király Lucia és mások hatékony munkáját, akik közül, ha jól tudom, ketten talán az égből tekintenek le falutársaik mindennapi munkájára. Én is itt, a messzi távolban jóleső érzéssel forgatom a könyv lapjait, szívesen olvasok el egy-egy oldalt, és szeretettel gondolok az otthon töltött gyermekkori évekre. Ugyancsak érdeklődéssel követem a karcfalvi-jenőfalvi ifjúsági fúvószenekar otthoni, magyarországi előadásait, és nagyra értékelem Bálint Zoltán karnagy kitartó, hozzáértő munkáját a zenekar életbentartásáért.

2016

JANUÁR

1 P Fruzsina
2 SZ Ábel
3 V Benjámín, Genovéva
4 H Leóna, Títusz
5 K Simon
6 SZ Boldizsár
7 CS Attila, Ramóna
8 P Gyöngyvér
9 SZ Marcell
10 V Melánia
11 H Ágota
12 K Ernő
13 SZ Veronika
14 CS Bódog
15 P Lóránd, Lóránt
16 SZ Gusztáv
17 V Antal, Antónia
18 H Piroska
19 K Márió, Sára
20 SZ Fábíán, Sebestyén
21 CS Ágnes
22 P Artúr, Vince
23 SZ Rajmund, Zelma
24 V Timót
25 H Pál
26 K Paula, Vanda
27 SZ Angelika
28 CS Karola, Károly
29 P Adél
30 SZ Martina
31 V Gerda, Marcella

FEBRUÁR

1 H Ignác
2 K Aida, Karolina
3 SZ Balázs
4 CS Csenge, Ráhel
5 P Ágota, Ingrid
6 SZ Dóra, Dorottya
7 V Rómeó, Tódor
8 H Aranka
9 K Abigél, Alex
10 SZ Elvira
11 CS Bertold, Marietta
12 P Lídia, Livia
13 SZ Ella, Linda
14 V Bálint, Valentin
15 H Georgina, Kolos
16 K Julianna, Lilla
17 SZ Donát
18 CS Bernadett
19 P Zsuzsanna
20 SZ Aladár, Álmos
21 V Nóra
22 H Gerzson
23 K Alfréd
24 SZ Mátyás
25 CS Géza
26 P Edina
27 SZ Ákos, Bátor
28 V Antónia
29 H Elemér

MÁRCIUS

1 K Albin
2 SZ Lujza
3 CS Kornélia
4 P Kázmér
5 SZ Adorján, Adrián
6 V Inez, Leonóra
7 H Tamás
8 K Zoltán
9 SZ Fanni, Franciska
10 CS Ildikó
11 P Szilárd
12 SZ Gergely
13 V Ajtony, Krisztián
14 H Matild
15 K Kristóf
16 SZ Henrietta
17 CS Gertrúd, Patrik
18 P Ede, Sándor
19 SZ Bánk, József
20 V Klaudia
21 H Benedek
22 K Beáta, Izolda
23 SZ Emőke
24 CS Gábor, Karina
25 P Irén, Írisz
26 SZ Emánuel
27 V Hajnalka, Húsvét
28 H Johanna, Húsvét
29 K Augusztá
30 SZ Zalán
31 CS Árpád

ÁPRILIS

1 P Hugó
2 SZ Áron
3 V Buda, Richárd
4 H Izidor
5 K Vince
6 SZ Biborka, Vilmos
7 CS Herman
8 P Dénes
9 SZ Erhard
10 V Zsolt
11 H Leó, Szaniszló
12 K Gyula
13 SZ Ida
14 CS Tibor
15 P Anasztázia, Tas
16 SZ Csongor
17 V Rudolf
18 H Andrea, Ilma
19 K Emma
20 SZ Tivadar
21 CS Konrád
22 P Csilla, Noémi
23 SZ Béla
24 V György
25 H Márk
26 K Ervin
27 SZ Zita
28 CS Valéria
29 P Péter
30 SZ Katalin, Kitti

MÁJUS

1 V Fülöp, Jakab
2 H Zsigmond
3 K Irma, Tímea
4 SZ Flórián, Mónika
5 CS Adrián, Györgyi
6 P Frida, Ivett
7 SZ Gizella
8 V Mihály
9 H Gergely
10 K Ármin, Pálma
11 SZ Ferenc
12 CS Pongrác
13 P Imola, Szervác
14 SZ Bonifác
15 V Szonja, Pünkösöd
16 H Botond, Mózes
17 K Paszkál
18 SZ Alexandra, Erik
19 CS Ivó, Milán
20 P Bernát, Felícia
21 SZ Konstantin
22 V Júlia, Rita
23 H Dezső
24 K Eliza, Eszter
25 SZ Orbán
26 CS Evelin, Fülöp
27 P Hella
28 SZ Csanád, Emil
29 V Magdolna
30 H Janka, Zsanett
31 K Angéla, Petronella

JÚNIUS

1 SZ Tünde
2 CS Anita, Kármén
3 P Klotild
4 SZ Bulcsú
5 V Fatime
6 H Cintia, Norbert
7 K Róbert
8 SZ Medárd
9 CS Félix
10 P Gréta, Margit
11 SZ Barnabás
12 V Villó
13 H Anett, Antal
14 K Vazul
15 SZ Jolán, Vid
16 CS Jusztin
17 P Alida, Laura
18 SZ Arnold, Levente
19 V Gyárfás
20 H Rafael
21 K Alajos, Leila
22 SZ Paulina
23 CS Zoltán
24 P Iván
25 SZ Vilmos
26 V János, Pál
27 H László
28 K Irén, Levente
29 SZ Péter, Pál
30 CS Pál

Székeszö

JÚLIUS

1 P Annamária, Tihamér
 2 Sz Ottó
 3 V Kornél, Soma
 4 H Ulrik
 5 K Emese, Sarolta
 6 Sz Csaba
 7 Cs Apollónia
 8 P Ellák
 9 Sz Lukrécia
 10 V Amália
 11 H Lili, Nóra
 12 K Dalma, Izabella
 13 Sz Jenő
 14 Cs Örs, Stella
 15 P Henrik, Roland
 16 Sz Valter
 17 V Elek, Endre
 18 H Frigyes
 19 K Emília
 20 Sz Illés
 21 Cs Dániel, Daniella
 22 P Magdolna
 23 Sz Lenke
 24 V Kincső, Kinga
 25 H Jakab, Kristóf
 26 K Anikó, Anna
 27 Sz Liliána, Olga
 28 Cs Szabolcs
 29 P Flóra, Márta
 30 Sz Judit, Xénia
 31 V Oszkár

AUGUSZTUS

1 H Boglárka
 2 K Lehel
 3 Sz Hermina
 4 Cs Dominika, Domonkos
 5 P Krisztina
 6 Sz Berta, Bettina
 7 V Ibolya
 8 H László
 9 K Emőd
 10 Sz Lőrinc
 11 Cs Tiborc, Zsuzsanna
 12 P Klára
 13 Sz Ipoly
 14 V Marcell
 15 H **Nagyboldogasszony**
 16 K Ábrahám
 17 Sz Jácint
 18 Cs Ilona
 19 P Huba
 20 Sz István
 21 V Hajna, Sámuel
 22 H Menyhért, Mirjam
 23 K Bence
 24 Sz Bertalan
 25 Cs Lajos, Patrícia
 26 P Izsó
 27 Sz Gáspár
 28 V Ágoston
 29 H Beatrix, Erna
 30 K Rózsa
 31 Sz Bella, Erika

SZEPTEMBER

1 Cs Egon, Egyed
 2 P Dorina, Rebeka
 3 Sz Hilda
 4 V Rozália
 5 H Lőrinc, Viktor
 6 K Zakariás
 7 Sz Regina
 8 Cs Adrienn, Mária
 9 P Ádám
 10 Sz Hunor, Nikolett
 11 V Teodóra
 12 H Mária
 13 K Kornél
 14 Sz Roxána, Szeréna
 15 Cs Enikő, Melitta
 16 P Edit
 17 Sz Zsófia
 18 V Diána
 19 H Vilhelmina
 20 K Friderika
 21 Sz Máté, Mirella
 22 Cs Móric
 23 P Tekla
 24 Sz Gellért, Mercédesz
 25 V Eufrozina, Kende
 26 H Jusztna, Pál
 27 K Adalbert
 28 Sz Vencel
 29 Cs Mihály
 30 P Jeromos

OKTÓBER

1 Sz Malvin
 2 V Petra
 3 H Helga
 4 K Ferenc
 5 Sz Aurél
 6 Cs Brúnó, Renáta
 7 P Amália
 8 Sz Koppány
 9 V Dénes
 10 H Gedeon
 11 K Brigitta
 12 Sz Miksa
 13 Cs Ede, Kálmán
 14 P Helén
 15 Sz Teréz
 16 V Gál
 17 H Hedvig
 18 K Lukács
 19 Sz Nándor
 20 Cs Vendel
 21 P Orsolya
 22 Sz Előd
 23 V Gyöngyi
 24 H Salamon
 25 K Bianka, Blanka
 26 Sz Dömötör
 27 Cs Szabina
 28 P Simon, Szimonetta
 29 Sz Nárcisz
 30 V Alfonz
 31 H Farkas

NOVEMBER

1 K Marianna
 2 Sz Achilles
 3 Cs Győző
 4 P Károly
 5 Sz Imre
 6 V Lénárd
 7 H Rezső
 8 K Zsombor
 9 Sz Tivadar
 10 Cs Réka
 11 P Márton
 12 Sz Jónás, Renátó
 13 V Szilvia
 14 H Aliz
 15 K Albert, Lipót
 16 Sz Ödön
 17 Cs Gergő, Hortenzia
 18 P Jenő
 19 Sz Erzsébet
 20 V Jolán
 21 H Olivér
 22 K Cecília
 23 Sz Kelemen, Klementina
 24 Cs Emma
 25 P Katalin
 26 Sz Virág
 27 V Virgil
 28 H Stefánia
 29 K Taksony
 30 Sz Andor, András

DECEMBER

1 Cs Elza
 2 P Melinda, Vivien
 3 Sz Ferenc, Olívia
 4 V Barbara, Borbála
 5 H Vilma
 6 K Miklós
 7 Sz Ambrus
 8 Cs Mária
 9 P Natália
 10 Sz Judit
 11 V Árpád
 12 H Gabriella
 13 K Luca, Otília
 14 Sz Szilárda
 15 Cs Valér
 16 P Aletta, Etelka
 17 Sz Lázár, Olimpia
 18 V Augusztina
 19 H Viola
 20 K Teofil
 21 Sz Tamás
 22 Cs Zénó
 23 P Viktória
 24 Sz Ádám, Éva
 25 V Eugénia, Karácsony
 26 H István, Karácsony
 27 K János
 28 Sz Kamilla
 29 Cs Tamara, Tamás
 30 P Dávid
 31 Sz Szilveszter

FELKELÉS AZ ŐSI SZÉKELY SZABADSÁGÉRT 1599-BEN

A középkorban a székelység ősi szabadságjogaihoz való ragaszkodása erőteljes volt. Régi szokás szerint a székelyek elsődleges kiváltsága és kötelezettsége a hadi szolgálat volt. A székely falnak közös földbirtoka volt, és így az örökös nélkül maradt birtoknak a közösségre kellett szállania, nem a fejedelemre. A katonai szolgálatért minden székely mentes volt pénzbeli adófizetéstől. A székely jogok része volt az önkormányzat, beleértve a szabályalkotást, elöljáróválasztást és követküldést is.

Mátyás király az 1473-i rendeletében azt írja: "a mi hű székelyeink sem nekünk, sem embereinknek örök időktől fogva, soha semmiféle pénzfizetéssel teljességgel nem tartoznak, hanem csak önkéntes és készsége ajándékkal". "A székely előkelők közül senki a székelyeket ősi kiváltságuk ellenére pénzzsarolással terhelni ne merje; mert ha ezt teendi, a székelyek ősi szokása szerint minden jóságából ki fog hányatni."

A feudális rend azonban egy polarizált kétrétegű társadalom berendezkedését erőltette, nemesek és jobbágyok egyre súlyosabb konfliktusba kerülve a szabadságszerető székely hagyományokkal. A középkor végére a feudális erőszakoskodások, a székely jogok megerősítése és eltörlése, a lázadások egymást váltogatták a gyűlölt nemességgel szemben. A székelyek első, jobbágyul való eladományozására 1566-ban került sor. Erre 1575-ben a székelyek ismét felkeltek ősi jogaik visszaszerzése érdekében. Egyes szerényebben élő lófők mint a székely szabadság hangadó vezetői tűntek fel.

Ebben a korszakban Csíkszék északi fele viharosok lett. Ezen a környéken, Csík-Szenttamáson találjuk az egyre befolyásosabb és egyre erőszakosabb feudális urakat, a Lázár családot. Miközben a Lázár család gazdagodott, a környékbeliek egyre szegényedtek és sokan szolgáskorba jutottak. Egy 1569-es lista tanúsága szerint, a lófők is nagy arányban mentek tönkre, köztük volt Kerestel (Kristály) István lófő Szentdomokoson és Balás Benedek lófő Jenőfalván. A következő ifjabb Balás generációból, Balás Mihály, mint Lázár Farkas 'haszontalan' szolgája tűnt fel 1590 körül.

A török elleni gyurgyevói győzelem után az erdélyi fejedelem ismét nem tartotta be a székely jogok helyreállításának ígérését. Ez 1596-ban székely lázadáshoz vezetett, aminek kegyetlen megtorlása véres farsang néven vált ismertté. A tanácsurak lovas és gyalog hadakkal a falvakban éjjel összefogdosták az embereket. "Sokat nyársba vonának, sokakat felakasztának szegényekben".

1599-ben a kapkodó Báthory Zsigmond fejedelem lemondott, saját unokaöccsének Báthory Andrásnak adva át a fejedelemséget. Ekkor Mihály havasalföldi vajda, hogy esélyeit növelje, szabadságot ígért a székelyeknek, és azok erre tömegesen gyűltek táborába. Amikor Mihály vajda váratlanul Erdélybe indult, hadserege egyharmad részben székely volt.

Máté László rajza, Balás Mihályról

Ezután került sor a végzetes ütközetre Sellenberknél, ahol Mihály vajda és székely csapatai összecsaptak Báthory András erdélyi fejedelem hadseregével 1599. október 28-án. Báthory András délután három óra körül a csataterőről a menekülést választotta. A harctól elfutva először Székelyudvarhelyre ment, ahol két napig tanácskozott főembereivel.

A csata idején Balás Mihály Boldogaszonyfalván maradt betegségére való hivatkozással. Amint a csatavesztés hírért hallotta, a környéken lakó székelyeket a harangok félreverésével fegyverbe szólította, hogy eredjenek az ellenségnek tekintett nemesek és a vesztes fejedelem üldözésére. Balás Mihály indulatait nem kímélve beszélt a néphez, hogy el kell távolítani ezt a fényűzésre és zabálásra született, sem

katonáskodásra, sem békés munkálkodásra nem termett fejedelmet, hogy a gyalázatos nemzetségből senki se maradjon, akinek zsarnokságától az országnak pusztulnia kellene. A korabeli történetírók feljegyzése szerint az az elgondolás hajtotta a székelyeket, hogy a lázadás "megújítja örökös szabadságukat, s ezáltal a méltatlan szolgaságtól megmentik magukat és javaikat."

A csatavesztés utáni harmadik napon elindult Udvarhelyről a menekülő fejedelem egy körülbelül másfélszáz fős csapat élén Csíkszéken

keresztül Moldovába. Szerencsétlen választás folytán a menekülő úri csapat útja egyenesen Szenttamás irányába vezetett.

Esti szürkületkor a szenttamási hegy lábánál mintegy 800 székely csapata rajtaütött a lassan haladó, lépten-nyomon csak sövényekbe, árkokba és kidöntött fatörzsekbe ütköző fejedelmen, valamint a szakadékos úton hol megálló, hol visszainduló kíséretén. A székelyek tüzeltek rájuk kézfegyvereikből, mások mindenfajta hajítófegyverrel rohantak rájuk. Megint mások a lovak inait vagdosták el hátulról, a térdüknél, majd amikor elterültek, velük együtt szúrták le lovasaikat is. Mindkét részről sokan estek el, még a hátrálókat is öldökölték.

A fejedelem harmadmagával maradt, kíséretéből Fekete Istvánnal és Mikó Miklóssal. Fekete Istvánt vérvesztése miatt gallyakkal borítva hátrahagyták, így az eseményeket túlélte és később beszámolót adott. A fejedelem ezután egy kunyhóra bukkant Pásztorbüknél. Itt megállt kimerülten és a szomjúság is gyötörte, a pásztor tejsavót adott neki. Ezután eltávozott, egy közeli fa alatt fatörzsre heveredett és álomba merült.

Eközben Balás Mihállyal az élen a székelyek csapata nagy gyorsasággal ugyanarra a hegyre sietett, ahova a fejedelem menekül. Rögtön a pásztorra támadnak: istentelen ember miféle nemeseket fogadtál vendégségbe? Ez felelte, hogy két valaki lépett be hozzá, elmentek,

de valahol a közelben elrejtőztek.

Amikor az üldözők lármája hallatszott, Mikó a székelyek elé ment, és alkudozni kezdett, de ezek összevagdalták. Ekkor Balás Mihály harmadmagával rátámadt az álmából felrettent fejedelemre és nagy erővel, hatalmas ütéssel irányította bárdját, s annak foka a bal szemé fölött bezúzta a fejedelem homlokát.

A szenttamási hegy lábánál vívott összecsapásban a visszavonuló csapatban lévő urak között ugyancsak elesett Lázár Imre, Farkas testvére. Ugyanitt Lázár Farkast is elfogták, és a következő napokban a felkelők őt is kivégezték. Így a zsarnok főúrral az ősi szabadsághoz ragaszkodó székely szomszédai végeztek.

Valóban sikerült visszaszerezni az ősi székely szabadságot? Mi lett a csíkszenttamási Lázárak további sorsa? Mi történt a székely felkelőkkel az események után? Ezekre a kérdésekre következő cikkünkben válaszolunk.

1. Dr. Balás András székely-magyar származású, Amerikai Egyesült Államokbeli egyetemi tanár, dékán. Informatikai és szervezési szakemberként száznál több közleménye jelent meg, egy ideig az amerikai kongresszus munkatársaként dolgozott a washingtoni szenátusban. Megalapította a Székely Előfutár Alapítványt (Forerunner Federation), amely székelyföldi kutatókat támogat.

Jegyzet

BEÉRETTEK TEHETSÉG

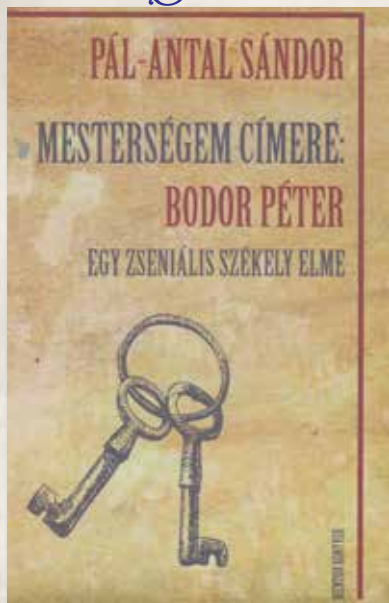

Csodálom kitartását, tehetségét. Valamikor még tini lányként ismertem, akkor még nem gondoltam volna, hogy a későbbiekben egy ilyen tehetséges, ismert személy lesz belőle. Sokáig nem hallottam róla, hisz évek múltával elhomályosodnak a régi idők emlékei. Jó érzés volt azonban rájönni, megtudni, hogy ez a személy, aki ma a médiában nagyon jól ismert, hisz a Hargita Népe újságírójaként olyan riportokat, dokumentumriport-sorozatokat, tényfeltáró írásokat közöl, amelyek előtt „le a kalappal.” Hivatásos újságíró koromban több kollégát is tiszteltem, szerettem együtt dolgozni velük, de talán Székedi Ferit csodáltam hasonló tehetséges írásaiért, aki „egyleültében” képes volt egy teljes újságot megírni, megszerkeszteni.

Daczó (Szabó) Katalinról tudni kell a karcfalviaknak is, hogy egykor édesapja, Szabó Ákos községünkben tanított, édesanyja, Szabó Magdolna pedig sok időn keresztül a Csicsói Általános Iskola igazgatója és egyben az ottani művelődési élet úgymond „mindenesé”, irányítója volt. Talán lánykorából ragadt rá a szülők köznevelő tevékenysége, s mint ahogyan mondani szokták „az alma nem esik messze a fájától”, no meg a tudatos értelmiségi nevelés játszott közre újságírói, közírói tehetségének kibontakozásához. Mindezekhez persze, a szorgalom, a tenniakarás és kitartás volt a legfontosabb, és amint látjuk, meghozta a gyümölcsét. Pályafutása során filmeket készített, tudósított a Duna Televízió számára, díjazták hazai és nemzetközi filmszemléken. Újságírói munkájáért jeles személyekről elnevezett díjakat nyert, 2000-ben a néhai újságíró kollégánkról elnevezett Bálint András- díjban részesült, 2013-ban pedig a Székelyföld-díjat vehette át.

Több kötete jelent meg, de számos más kiadvány társszerzője, szerkesztője.

N. Szilveszter

EGY ZSENIÁLIS SZÉKELY ELME

Ezt az alcímet adta a szerző ennek a könyvnek, hiszen akiről benne szó van, annak a mai napig sem „meri” az utókor pontosan meghatározni kilétét. Csíkszeredában a közelmúltban bemutatott kötet alkalmával történt beszélgetésen maga a szerző is feltette a

kérdést, és fejtegette, hogy valójában ki is volt Bodor Péter, aki valamikor 1782-83-ban született. Egyes történészek azonban születési évét 1770-74-re teszik. Alakja inkább a róla terjedő legendákból ismert, hisz kalandos élete sokak számára talán egy szélhámos ember képét vetíti előre.

Nos, Pál-Antal Sándor kitartó és körülményes kutatómunka eredményeként megpróbálta részben tisztázni Bodor Péter kilétét. Életútját követve, felvázolja azokat az eddig talán kevésbé, vagy egyáltalán nem ismert tényeket, amelyek alapján Bodor Péterre ráillik az ezermester, vagy a zseniális elme székely kifejezés, aki többnyire Marosvásárhelyen élt és alkotott. Ki ne hallott volna legismertebb alkotásáról, a marosvásárhelyi piactéren 1882-ben felállított zenélőkütről, az úgynevezett Bodor-kütről, vagy annak a budapesti Margitszigeten ma is látható másáról. Épített tisztán csak fából, vasszeg nélkül Maros-hidat, templomi orgonákat készített, órákat javított, értett az asztalos és lakatos munkához, grófi családoknál kertészkedett.

A fent említettek csak néhány példa azok közül, amelyeket a szerző bővebben és részletesen ismertett könyvében az ezermesterrel kapcsolatban, hivatkozva ugyanakkor az életére és tevékenységére vonatkozó korabeli forrásokra, levéltári adatokra.

A kötetet szerkesztette és a szöveget gondozta Gálfalvi Ágnes, a kiadásért felel Káli Király István. Mentor Könyvek, 2015. Olvassuk hát a könyv oldalait kíváncsi érklődéssel. Tanulásként még érdemes megjegyezni, hogy a könyv megjelenését többek között csíkmadarsi és marosvásárhelyi magánvállalkozók, valamint a csíkszentgyörgyi és szovátai közbirtokosságok támogatták.

EMLÉKKÉPEK A NAGY HÁBORÚBÓL

Nemrég jelent meg a Hargita Népe kiadványai között Daczó Katalinnak, a lap újságírójának „Vezényszó nélkül is haptákba állt a század...” című, az első világháborúval kapcsolatos legújabb kötete.

Az elmúlt időszakban gyakran olvashattuk a lap hátsólapjain múltidéző írásait, amelyekben alapos kutató és következetes munka után hiteles adatokat közölt az akkori eseményekről. Nos, e kötetben csokorba gyűjtötte, és persze, kibővítette e történelmi kornak emlékképeit, vigyázva arra, hogy hiteles adatok alapján tárja az olvasó elé következtetéseit. Ezért pedig alaposan meg kellett dolgoznia. Levéltárakban kutatót, háborúban résztvevő utódokat szólaltatott meg, emlékhelyeket keresett fel, és elkopott, féltve őrzött fényképekkel illusztrálta a leírtak hitelességét.

A dokumentumkötetben főleg a csíki, kácsi és gyergyóvidéki székely katonák – közöttük jeles és ismert személyek – hőstettei és tragédiái elevenednek meg, de szó van az itthon maradtak küzdelmeiről e nehéz időszakban, az asszonyok sokszor emberpróbáló munkájáról. Sajnos, a szerző a több mint 260 oldalas kötetben nem foglalkozhatott részletesebben a

felcsíkiak első világháborúban való részvételével, hiszen ez külön kutatómunkát igényelt volna. Ennek ellenére megvillant néhány epizódot és képet a boldogemlékü Márton Áron püspök katonáskodásáról, sebesüléseiről, vagy a karcfalvi vitéz Bálint Istvánról. A könyvben ez utóbbinak a frontról feleségéhez küldött egyik üzenetét is olvashatjuk.

A tartalomról: A székelyföldi ezredek megállták helyüket, Portrék az olasz frontról, Az asszonyok és a háború, Menekülő asszonyok, Gyimesbükki pillanatok, Bajok a hadsegély körül, Öncsonkító próbálkozások, Katonatemetők-árnyékában és fényében stb.

Mindenképpen tanulságos és érdekesítő írásokat tartalmaz a könyv, érdemes szemelvényeket olvasni belőle.

Megjegyzés: E könyvvel egyszerre jelent meg a lapkiadónál a szintén újságíró Kovács Hont Imre: Tanyavilág című kötete is.

BEMUTATJUK AZ ÚJ RENDŐRFŐNÖKÖT

Eddig keveset hallottunk róla, pedig már több mint fél éve teljesít szolgálatot Karcfalván. A közelmúltban nevezték ki CONSTANTIN PINTILIE főtörzsőrmestert a helyi rendőrség vezetőjévé.

A fiatal, mindössze 29 éves rendőr Buzăuban végezte a katonai középiskolát, majd Cămpinán a Vasile Lasca rendőrképző iskolában folytatta tanulmányait. Később a jogtudományokban bővítette tudását a Spiru Haret Egyetemen. Kilenc éve dolgozik a rendőrség berkeiben. Versenyvizsgával került a Hargita Megyei Rendőrség kötelékébe, így községünkbe. Legutóbb egy Bákó megyei községben volt helyettes rendőrfőnök, így elég jól ismeri a falusi emberek problémáit.

Megelégedéssel nyugtazza, hogy fegyelmezett, jóhiszemű emberek között lehet, s eddig nem voltak olyan rendkívüli helyzetek, amiért feletteseihez kellett volna fordulnia segítségért. Tisztelettel viszonyul a helyi lakosokhoz, az önkormányzati és intézményi vezetőkhez, bárki személyesen fordulhat hozzá, és kollégájával együtt – aki a magyar nyelvet is beszéli –, a törvényes keretek között igyekszik megoldani az illető gondjait. Elvárja azonban, hogy ez a tisztelet kölcsönös legyen. A fiatalokkal is igyekszik jó kapcsolatot tartani, és ha valamilyen gond van, megtalálja annak módját, hogy szót értsen velük, még akkor is, ha néha fegyelmi intézkedést kell foganatosítania.

Szabadidejében, vagy szabadság alatt szeret a természetben járni, méhészkedni, amiben családtagjai vannak segítségére. Amint mondja, igyekszik a helyi lakosság nyelvét is minél előbb megtanulni, elsajátítani, hogy a továbbiakban minél hatékonyabban tudjon dolgozni.

TUDJA-E, HOGY...

... a bevándorlók vagy menekültek, akik tömegesen érkeznek Európába, olyan ázsiai országokból jönnek, ahol évek óta heves harcok folynak? A harcok okai országonként különbözőek. Van, ahol belháború folyik, máshol az Iszlám Állam (ISIS) dzsihadista terrorszervezet akar tovább terjeszkedni, és újabb területeket elfoglalni.

Az alábbiakban ízelítőül megemlítünk néhány „tűzfészeknek” is nevezhető ázsiai országot, amelyeknek lakói, – és közöttük terroristák is – valamelyik európai államban akarnak letelepedni.

IRAK: területe 438317 négyzetkilométer, lakossága közel 25 millió. Éghajlata északon kontinentális, délen száraz sivatagi. Az országot északnyugatról délkeletre két hatalmas folyó, a Tigris és az Eufrátesz szeli át, amelyek Mezopotámia alföldjét, a Tigris és Eufrátesz üledékes medencéjét zárják közre. Államformája köztársaság, de jelenleg teljes káosz uralkodik az országban, és a nagyhatalmak próbálnak rendet teremteni kisebb-nagyobb sikerrel.

SZÍRIA: területe 185180 négyzetkilométer, lakossága 17,6 millió. Éghajlata a tengerparton mediterrán, keleti felén sivatagi, a hegységekben hegyvidéki. Felszíne három földrajzi egységre, a parti síkságra, a vele párhuzamos hegyvidéki területre, és a Szírsivatag egy részére osztható. Államformája köztársaság, hivatalos nyelve az arab. 1944-ben lett független. Jelenleg az ország egész területén háború van a hivatalos kormány és az ellenzék között, de az Iszlám Állam is jelentős területeket foglalt el, megrémítve a több nemzetből álló lakosságot.

AFGANISZTÁN: területe 652225 négyzetkilométer, lakossága közel 29 millió. Éghajlata kontinentális. Fő hegységrendszere az északkeleti részen a mély völgyekkel szabdalta Hindukus hegylánc, amely számtalan elágazásával behálózza az országot. Hegyei nehezen járhatóak, jó búvóhelyet találnak benne a tálib harcosok, akik a jelenlegi hatalmat akarják megdönteni. Államformája köztársaság, hivatalos nyelv a pastu (afgán), dari (perzsa). Afganisztánon át vezetett egykor – Kína ellenőrzése mellett – a Selyemút.

PAKISZTÁN: területe 796095 négyzetkilométer, lakossága 151 millió. Éghajlata egyenlítői. Az országot északi határától az Indiai-óceánig (Arab-tengerig) az Indus-folyó és hatalmas síksága, a Punjab osztja ketté. Az ország legmagasabb pontja 7690 méter. Legnagyobb folyója az Indus, nagyobb tava a Tarbela-víztároló. Hivatalos nyelv az urdu. Sokan hagyják el az országot egy jobb élet reményében. Államformája köztársaság. (NSZ)

ÓVJUK GYERMEKEINKET A MODERN TECHNIKA KÉSZÜLÉKEITŐL!

A múlt század második felében nálunk is megjelentek olyan készülékek, melyek nélkül ma már elképzelhetetlenek tartjuk az életünket. Tévészünk, okostelefonjainkkal bármikor kapcsolatba léphetünk családtagjainkkal, barátainkkal. Kutatók a televíziók alvásra gyakorolt káros hatását bizonyították (csökkentik az alvás időtartamát). Azt viszont tudjuk, hogy a nem megfelelő mennyiségű és minőségű alvás számos egészségügyi problémát okozhat (elhízást, magas vérnyomást, szívrohamot, agyi elzáródást).

A most felnövő generáció az okostelefonok, táblagépek világába született bele. Életük már elképzelhetetlen a modern kis képernyős eszközök nélkül. Ezeket az eszközöket közülük sokan még lefekvés után is használják, ráadásul egy légtérben is alszanak velük, így az eszközök által kibocsájtott mikrohullámú sugárzás megzavarhatja a nyugodt alvásukat.

FALBE és munkatársai 2048 negyedik és hetedik osztályos gyermek esetében vizsgálták kis képernyős eszközök és TV-k hatását az alvás időtartamára, valamint az alvás minőségére. Azt tapasztalták, hogy a multimédiás eszközöket használó gyerekek az átlagnál később fekdtek le aludni. Ennek következtében az alvás időtartama rövidült. Ugyanakkor a kis képernyős eszközök jelenléte a hálószobában, valamint a túlzott TV nézés és videójátékkal eltöltött idő csökkentette az alvás minőségét. A kutatók azt is tapasztalták, hogy a rendszeresen sportoló gyermekeknél a káros hatások csökkentek.

Így a kutatás minden szülő számára fontos üzenet lehet, hogy a gyermekek multimédiás eszköz használatát (főleg a hálószobájukban) a saját érdekükben keretek közé szorítsák. A sportolást pedig az egyéb ismert, egészségmegőrző hatásai mellett az alvás minőségének javítása miatt építsék be a gyermekek mindennapjaiba.

(GYÓGYSZERÉSZET 2015.7.447.)

Dr.Sc. Zágoni Elemér

Táplálkozunk, de hogyan...?

Hogy a világ nagyon beteg, azt épeszű ember nem vonja kétségbe. Az ilyen világban az emberek is megbetegszenek, mert a kiváltó okok lépten-nyomon leselkednek. Nézzük csak meg mi is történik egészségünkkel. Soha nem volt annyi szakácskönyv, újságokban, folyóiratokban annyi recept, és főzőcskézés a TV műsorokban, mint napjainkban. Étkeink külleme, ha a szupermarketekre hagyatkozunk lehet, hogy tetszetős, de nagyrésziük egészségtelen, vagy éppen egészséget károsító. Már az alapanyag termelése természetidegen módon történik (tápszereken nevelt, növekedési hormonnal, antibiotikumokkal kezelt állatok, üvegházban tápoldatban, serkentő, gomba- és baktériumölő szerekkel kezelt növények). A holnap bizonytalansága, az anyagi gondok stresszhatása a legkülönbözőbb szervi betegségek forrása. A TV, de főleg a számítógép ülő életmódra térített, a mobiltelefon pedig agyilag degenerál. Az egészséges társasági életet felváltotta a virtuális létben való tespedés. Pénzközpontú társadalmunkban nincs erkölcs, nincs érték, csak érdek. Rafinált eszközökkel manipulálják a tudatot, ráveszik az egyént, hogy meggondolatlanul fogyasztson. A csalódások egész sorát szenvedjük végig, de nem tanulunk belőle, reménykedve fogadjuk a következő új (NEW) ajánlatokat. Mindezekből egyesek meggazdagodnak és nagy vagyona tesznek szert. Ne legyünk naivak, világunkban a csalás és a hazugság erény, mert ugyebár „Milyen jól halad az illető!”. A rákot gyógyító csodaszereket régtől figyelem, gyűjteményem több tized számlál. Egyes készítmények tudományos szempontból égbekiáltó marhaságok. Megáll az ész, hogy valakik ezt megveszik, de sajnos megveszik. A táplálékkiegészítőknek is hatalmas a piaca. (Magyarországon 16 ezer ilyen készítmény van forgalomban.) Vajon el kell sülyedjünk ebben a bűzös mocsárban, vagy felszínen maradhatunk? Ezt is tehetetlenül elfogadjuk, akárcsak Európa vesztébe rohanását?

Falusi környezetünkben a rontó hatások nem szükségszerűen kell érvényesüljenek. Óriási lehetőségünk van arra, hogy egészségesen éljünk. Valamennyi minőségi élelmiszert meg tudunk termelni, vagy szavatolt helyről be tudunk szerezni. Ez lehetővé teszi a nagyon változatos, minden szükséges összetevőt tartalmazó táplálkozást. Ezért táplálékkiegészítők fogyasztása teljesen fölösleges. Nyugalmat jelent az is, hogy egyelőre a gépkocsival való közlekedés nem a déli órákban, Csíkszeredában való araszolással talál. Nagyon lényeges, hogy próbáljunk a természethez közelebbi módon élni. Akár a faluban, de távolabb is, néhány kivételtől eltekintve nem látni senkit szabad levegőn sétálni, de éjszaka is füstölő kéményeket igen, ami arról tanúskodik, hogy túlfűtött helyiségben alszunk. Aztán hol is van a reggeli hideg vízben való felfrissítő mosdás? Ezek a dolgok a szervezet edzését hivatottak szolgálni, biztosítva a betegségekkel szembeni ellenállóképeség növelését.

Adjon Isten szép karácsonyt, szilveszterkor egészségünk érdekében mértékletes fogyasztást!

Macalik Ernő

IDŐSKORI BŐRELVÁLTOZÁSOK

Az időskori bőrelváltozások a bőr minden rétegét érintik. A rostok öregedése miatt a bőr veszít rugalmasságából, és megváltozik a szerkezete. A változásokat nem tudjuk befolyásolni, mint például az életkort, a bőr típusát, de a környezeti hatások és az életmód, a hormonális változások, valamint a belső szervek megbetegedések is hozzájárulnak a bőrelváltozások létrejöttéhez. Az öregedő bőr hajlamosabb a kiszáradásra, mert az izzadság- és faggyúmirigyek nem működnek tökéletesen. A legtöbb, általában előforduló időskori bőrelváltozás – ráncosodás, bőrfoltosodás, szemölcsképződés, hajszálértágulat – természetes jelenség, nem igényel orvosi ellátást. Ezzel szemben minden gyorsan növekvő, burjánzó elváltozást meg kell mutatni a bőrgyógyásznak, hiszen az életkor előrehaladásával egyre hajlamosabbak leszünk a különböző bőrbetegségekre, esetleg bőrrák kialakulására.

Az orvos belátása szerint kisebb sebészeti beavatkozásokat, vagy gyógyszeres kezelést írhat elő, de ha bőrdaganatot fedez fel, azt sebészeti úton távolítja el. Az első időskori bőrelváltozások többnyire már a negyvenes években előfordulnak. Először a fedetlen, az időjárás hatásának kitett bőrfelületeken jelentkeznek, és innen terjednek tovább.

A bőrelváltozások leggyakoribb fajtái: időskori bőr, földművesbőr, időskori pigmentáció, időskori faggyúszemölcs, kiszáradásos sömör, tarkótáji tűzfolt, időskori bevérzés, vagy különböző értágulatok. Ezek észlelésekor mindenképpen forduljunk orvoshoz.

(Az Egészség Enciklopédiája, IMP, 6-os csoport, 5-ös kártya.) NSZ.

Ha új kutya kerül a családba...

Gyakori, hogy a kezdeti örömet rövid időn belül szomorúság váltja fel, mert az új kiskutya szerető, vagy nem szerető gazdája mulasztásából, vagy éppen túlszeretéséből adódóan megbetegszik. . . Aztán ha elég nagy a baj, a legjobb hozzáállás mellett is nagy szomorúság következik: kis barátunk elpusztul. Van néhány alapvető dolog amire ha odafigyelünk nem kell mindjárt 2 kutyát vásárolnunk. . .

A legfontosabb, hogy a beszerzett kiskutya legyen legalább túl az első védőoltáson, és ha ez megvan, akkor is figyeljünk oda, hogy még legalább két hétig ne járjon ki az utcára, és ne találkozzon más kutyákkal, hisz ő még két hétig nem védett a parvovírussal szemben sem, ami ellen első oltását kapja. Az immunitás a vakcinázástól számított második hétre alakul ki maximálisan, és ha elmulasztjuk annak pontos megismétlését, újabb védtelen napoknak, heteknek tesszük ki, ami alatt számára végzetes fertőző betegségek áldozatául eshet. Ezek a vírusok (parvovírus, szopornyica stb.) annyira agresszívek, hogy olykor ha a harmadik oltást hanyagoljuk el, akkor is megtámadják kedvencünket. Érzékenyebbek a fajkutyák, keverék társaikkal szemben. Tehát az első oltást 6 hetesen kell megkapnia kedvencünk

parvovírus ellen. Előtte azonban féregtelenítésre van szükség, mert a férgek mérgező anyagai meggátolhatják a vakcina hatását.

A második oltásra 8 hetesen van szükség (kombinált oltás), parvovírus, szopornyica, fertőző májgyulladás, fertőző laryngotracheitis, parainfluenza valamint leptospirozis ellen.

A harmadik oltásra 10-12 hetes korban kerül sor. Ekkor megismételjük az előző vakcinát, megerősítve ezzel az állat immunitását, valamint ha elérte a 3 hónapos kort, megkapja a kötelező veszettség elleni oltását illetve mikrochipet. Minden oltás alkalmával féregtelenítjük is a kutyát, nemcsak a vakcina hatása érdekében, hanem mert görcsöket,

bélelzáródást, fejlődési rendellenességeket okozhatnak, és nem utolsósorban gyerekeink, vagy mi magunk is elkaphatjuk.

Ha mindez megvan, még mindig sikerülhet megbetegíteni az új játszótársat a tülelettel, vagy korának nem megfelelő ételek kínálásával. Nem adhatunk 3 hónapos kora előtt csontot. A legelső helyen a veszélyességi listán a csöves csirkecsont áll, mivel szilánkosan hasad, és a kutya bélrendszerében tűként viselkedik. Gondokat okozhat más csontok fogyasztása is, legésszerűbb tehát ha csak olyan nagy csontot kap amit egyáltalán nem tud megenni. Rágókának megfelel, de bajt nem okoz. Csak 3 hónapos kora után ehethet porcos csontos darabokat, ne feledjük, hogy a csöves csontok veszélyesek még a felnőtt ebnek is. A tej legtöbb esetben gyomormenést okoz, akárcsak a túlzásos, vagy olajos falatok. Ha nem tudunk kellőképpen figyelni az étrend összeállítására, legegyszerűbb ha száraz tápot adunk napi 3 alkalommal, biztosítva mellé a megfelelő mennyiségű vizet. Fontos a kutya helyének szárazan és tisztán tartása, mivel a piszkos, nedves, sáros felületek optimális talajt nyújtanak a kórokozók számára.

Dr. Antal Lilla körzeti állatorvos

A 2015. december 13-tól érvényes új vasúti menetrend

Vonat száma	Csíkszereda	Karcfalva	Gyergyószentmiklós	Megj.
4503	05:10	05:41	06:30	
4501	07:42	08:12	09:09	
4507	12:14	12:44	13:39	
4509	14:46	15:17	16:13	1
4511	15:40	16:10	17:07	
4513	19:23	19:56	20:43	
4523	23:26	23:51	Marosfő 00:11	
Vonat száma	Gyergyószentmiklós	Karcfalva	Csíkszereda	Megj.
4504	05:04	05:59	06:34	
4506	07:50	08:33	09:07	
4508	12:21	13:06	13:40	
4510	14:37	15:32	16:02	
4512	18:02	18:48	19:22	
4526	20:46	21:40	22:27	1

1 - Nem közlekedik vasárnap

Fontosabb nemzetközi járatok:

Vonat száma	Brassó	Csíkszereda	Madéfalva	Csíkszentdomokos	Budapest-Keleti p.u.
IR406 Hargita	18:43	20:12	20:22	20:41	9:20
IR366 Korona	07:58	09:27	09:37	09:54	21:20
Vonat száma	Budapest-Keleti p.u.	Csíkszentdomokos	Madéfalva	Csíkszereda	Brassó
IR407 Hargita	14:40	04:56	05:14	05:27	07:14
IR367 Korona	5:55	19:36	19:57	20:09	21:57

HÓNAP

NAP

	Karcfalva	Jenőfalva
Január	7, 21	8, 22
Február	4, 18	5, 19
Március	3, 17	4, 18
Április	14, 28	15, 29
Május	12, 27	13, 28
Június	9, 23	10, 24
Július	14, 28	15, 29
Augusztus	11, 25	12, 26
Szeptember	8, 29	9, 30
Október	14, 27	15, 28
November	10, 29	11, 30
December	9, 22	10, 23

A szemétszállítás programja a 2016-os évre

- Májusban a második, októberben és decemberben az első gyűjtés péntek-szombatra esik, csütörtök-péntek helyett, novemberben pedig keddszerdára esik a második gyűjtés.

BÖNGÉSZDE

Székely Kalendárium ~ alapkiadás ~

2016

A Székely Kalendárium 2016-os kiadásában a 66. oldalon érdekes írás jelent meg a székely identitással kapcsolatban. Ezt közöljük mostani számunkban:

Minden magyar ember lelkesül a székelyekért. Ők nekünk a kedvenceink s oly nagyokká nőnek meg a fantáziánk alatt, hogy aki aztán elmegy közjük, soha sincs velök meglegedve. Hát csak ennyi! - kiált fel majd mindenki lehangolva.

- Hiszen csak olyan itt minden, mint minálunk.

Pedig nem olyan.

Más a föld, kétszer akkora erővel kell megművelni és mégiscsak félannyi termést hoz, mint a miénk.

Más a napvilág, egy jó félórával előbb kel fel, de előbb is pihen le.

Mások a fogalmak is. Aki itt gazdag ember, nagy úr, arról nálunk azt mondanák: »van valamiskéje«, aki pedig szegény ember itt, az »nagyságos úr« lenne köztünk, mert az anyit dolgozik az élete fenntartásáért, hogy itt palotákat építhetne akkora szorgalom és ügyesség mellett.

Eddig csak egyen csodálkoztunk, hogy ott a »nagyságos« titulus több, mint a »mél-tóságos«. Pedig ilyenformán van ott összekeverve minden.

Valóságos magyar Gascogne az. Rajokat bocsát ki a világba, fiai szétözönlének szerencsét csinálni és csinálnak is, mert szívósság, szorgalom van bennök. Az otthoni föld

nem bír eltartani annyi székelyt, ahány van. Minden templom egy-egy erősség. Ott még az isten is várakban lakott.

Régi vitéségük száz emléke áll. Minden dűlő, mezsgye egy-egy csatának a színhelye. Az ekevas alól annyi kardpenge fordul ki, ahány emberi csontdarab.

A hősök klasszikus földjén vagyunk.

De az itthon elképzelt tündérmesékből csak annyi az igaz, hogy a legbőszebb sárkány, a vihar kikereste magának a legvitéz-zebb népet, ahol a székhelyét felüsse.

Itt lakik Háromszéken a hatalmas, erős »Nemere«, a szelek királya.

De én nem találkoztam vele.

Mikszáth Kálmán (1847-1910): *A mi külön tündérorságunk (Úti kép), 1886*

A felcsíki műjégpálya 2015-ös éve

Mikor az életben nekilátunk egy komolyabb munkának, sokszor megtorpanunk, és megkérdezzük magunktól, hogy jó úton járunk-e, vagy az, amit végzünk helyes-e, vagy sem. Nem történt ez másként velünk sem, hisz az elmúlt négy évben, amióta újjászerveztük a felcsíki műjégpálya működését, sokszor megtorpanunk egy nagyobb megoldandó feladat előtt, és nem egyszer fordult meg a kérdés a fejünkben: vajon, jó úton járunk?

Ha csak az elmúlt esztendő történéseit nézzük, akkor hamar megjön a válasz: igen, jó úton járunk, és bármilyen torlasz is áll elénk, el kell simítani, vagy át kell menni rajta, de ezt a munkát folytatni kell. Ezt az érzést mindig olyan sikerélmények váltják ki, amik megerősítik bennünk a hitet, és energiát adnak a következő fejlődési szintek eléréshez. Gondolunk itt úgy a műjégpálya működtetésére, mint a Felcsík SK és a szabadidő sportok fejlődésére.

De pillantsunk csak vissza a 2015-ös esztendőre:

- A felcsíki műjégpályának eddig a legerősebb idénye a 2014-2015-ös szezon volt, hisz augusztus-március között két felnőtt és három utánpótlás jégkorong klubnak adtunk otthont edzések és mérkőzés lejátszásra
- 2015 márciusában, először nézhettük élőben a DigiSport csatornán a román jégkorong bajnokság döntőjét a felcsíki műjégpályáról
- 2015 augusztusában elektromos jégkészítő gépet kapott a műjégpálya, ami egy kulcsfontosságú fordulatot hozott a működésben
- A Felcsík SK először vett részt az U12-es Magyar Bajnokságban, ahol nem történt hivatalos eredményszámolás, de azt tudjuk, hogy csapatunk egyetlen mérkőzést veszített el, és nagy valószínűséggel ezzel az eredménnyel minimum dobogós helyen végzett
- A Felcsík SK U12-es csapata megnyerte az Erdély Ligát (Román Bajnokság)
- A Felcsík SK U14-es csapata a II. helyen végzett az Erdély Ligában (Román Bajnokság)
- Az U10-es csapatunk folyamatosan a legjobb csapatok között végez a korosztályos THL (Erdély Liga) tornákon
- Az U8-as csapatunk minden mérkőzését magabiztosan nyeri az Erdély Ligában
- Az U8-as csapatunk Nemzetközi Tornát nyert Miskolcon, ahol a döntőben Kassa csapatát győzte le
- Az U11-es csapatunk rangos nemzetközi tornát nyert Miskolcon
- Az U13-as csapatunk rangos nemzetközi tornát nyert Debrecenben
- Az U12-es korosztály tizenégy sportolója meghívást kapott a Székely válogatottba, amivel Bozenben (Olaszország), egy nagyon rangos nemzetközi tornán ezüstérmeket szereztek
- Karda Oszkár U8-as korosztályban ezüst érmeket nyert a Román Korcsolya Szövetség Kupán, és bronz érmeket az Országos Bajnokságon műkorcsolyában
- Antal Apor – U8-as korosztályban Országos Bajnok lett rövidpályás gyorskorcsolyában.

Olvasom az eredményeket, újra és újra. Na ezért is megérte az elmúlt években a rengeteg energiát, munkát befektetni a felcsíki műjégpályába és a köréje csoportosuló egyesületekbe, aktivitásokba. Megragadom az alkalmat, és megköszönöm a támogatást Mindenkinek, aki bármilyen formában is segítette a munkánkat és bízom benne, hogy a 2016-os esztendő még több és még jobb eredményeket hoz Felcsíknak, Csíkkarcfalvának, Csíkjénőfalvának.

A felcsíki műjégpálya támogatói:

Hargita Megye Tanácsa
Csíkkarcfalva
Csíkmadéfalva
Csíkrákos
Csíkmadaras
Csíkdánfalva
Csíkszenttamás
Csíkszentdomokos
Felcsíki vállalkozók
és még rengeteg jóakaró ...

A Felcsík SK Támogatói:

Csíkszereda Város
Csíkkarcfalvi Közbirtokosság
Csíkjénőfalvi Közbirtokosság
Csíkmadarasi Közbirtokosság
Csíkdánfalvi Közbirtokosság
Csíkszentdomokosi Közbirtokosság
Felcsíki vállalkozók
és még rengeteg jóakaró

Az U12 Székely válogatott támogatója:

Magyarország Nemzetstratégiai Kutatóintézete

Kívánunk mindenkinek áldott karácsonyi ünnepeket és egészségben és eredményekben gazdag boldog új évet!

Hajrá Felcsík! Hajrá Karcfalva! Hajrá Jenőfalva!

Nagy Attila, pályamenedzser

HUMOR...HUMOR...HUMOR...

Kemény orvosság

Orvos: Ezt a port vegye be egy kanál vízzel, itt hagyom a kis kávéskanalat is.
Orvos (másnap): No, lecsúszott az adott por?

Öregember: A port csak könnyen lenyeltem, de a kanállal vagy tíz percig vesződtem, amíg lement.

Állapot

- Szörnyen nézel ki – mondja Kovács a barátjának. – Mi ez a kék folt a szemed alatt?
- Emlékszel arra a formás kis szőkére? Tudod, arra az özvegyre!
- Emlékszem, mi van vele?
- Nem özvegy!

Egy nő bemegy a patikába, és mérget kér a patikustól.

Asszonyom, miért van szüksége a méregre?

Megölöm a férjemet!

Nem adhatok el Önnek mérget azért, hogy megöljön vele valakit!

A nő erre kitesz egy fotót a pultra, mely egy férfit és egy nőt ábrázol félreérthetetlen helyzetben. A férfi a nő férje, míg a nő a patikus felesége... A patikus felemeli a fotót és rábólint:

- Elnézést kérek, nem tudtam, hogy van receptje.

Egy öreg székely veterán mesél a kocsmában:

- Bizony, abban a nagy csatában én is elvesztettem a fél lábamat.

Valaki közbeszól:

- De bátyám, hiszen mind a két lába megvan.

Az öreg bólint: - A csata után megtaláltam.

A beküldött írásokat szerzőik előzetes hozzájárulása nélkül, mondanivalójuk tiszteletben tartásával, esetenként szerkesztett formában jelentetjük meg.

A lapszám megjelenését támogatták a karcfalvi és jenőfalvi közbirtokosságok.

*	POÉN	ELEKTRON MIRCEA ROMÁN ÍRÓ	TEMP- LOMBAN ÖSSZEAD FÉL ZÉRÓ!	AZ EGYIK ÉGTÁJ	ALUL NÉP.	TONNA ÁGYTORNA RÉSZE!	ELÓTAG: NÉGY SIEMENS
ÁRTALMAS, RIZIKÓS							
LEMARADT AZ ESE- MÉNYRŐL							KÉZZEL JELEZ
NYAKKENDŐ ANGOLUL			CINK VEGYJELE FARMER- MÁRKA			SÍR MAROS MEGYEI FALU	
TÚZHÁNYÓ- KRÁTERBEN KELVIN							
			FÉL DEKA! RÁPILLANT		SZEM. NÉVMÁS AKADÁLYTA- LAN		EZT! JEGYZETEL
REGGELI HOMÁLY, PÁRA MUZSIKA				PIPÁZIK NÉP. SEBSZÉLEKI			BARANYA MEGYEI VÁROS
NEWTON		ÉSZAK EGYES!	SZIRUP SZALONNÁT FŐZ				
*	↓						ELŐL ÉG! FEKETE KACSÁJA
Kovácsék nyaralnak. Kovácsné, hogy megszörolja a strand belépődíját, a tengerpart egy távolosó helyén akar fürödni. Épp be akar lépni a vízbe, amikor a partiőr rászól: – Kérem, itt nem szabad fürödni. – És ezt miért nem akkor mondta, amikor vetkőztem? – Azért, mert ... (poén a rejtvényben)!			BŐR	BELGA AUTÓJEL RUTÉNIUM VEGYJELE		TISZTELT CÍMZETT FÉL ADAG!	
			FOLYÓ SZINTEML- KEDÉSE				
			TÚRPIS, VÉTKES				*

Készítette Benedek Enikő

Macalik Ernő fotója

Székaszó

Áldott karácsonyi ünnepeket és egészségben gazdag új esztendőt kíván a SZÉKASZÓ szerkesztősége minden kedves olvasónak!

2016

Szerkesztők: Szócs László, Németh Szilveszter
e-mail: szocslac@yahoo.com • tel: 0734-993740

Arculatterv, tipográfia: Ádám Gyula

ALUTUSPRINT

